

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 106.

Vydána dne 11. října 1924.

Obsah: **209.** Vyhláška o novém církevním zřízení Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

209.

Vyhláška ministerstva školství a národní
osvěty

ze dne 7. srpna 1924

o novém církevním zřízení Německé evangeli-
cké církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Vláda schválila ve schůzi dne 4. července 1924 podle § 9 cís. patentu ze dne 8. dubna 1861, čís. 41 ř. z., nové církevní zřízení Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, kteréžto zřízení nahradí dosavadní církevní zřízení, uveřejněné vyhláškou bývalého ministerstva kultu a vyučování ze dne 15. prosince 1891, čís. 4 ř. z. z roku 1892, se všemi pozdějšími změnami a doplňky a pozmeněné posléze základními ustanoveními jmenované církve, uveřejněnými vyhláškou ministerstva školství a národní osvěty ze dne 20. prosince 1922, čís. 79 Sb. z. a n. z roku 1923.

Nové církevní zřízení vstupuje ihned v platnost.

Dr. Markovič v. r.
za ministra Bechyně.

Církevní zřízení Německé evangelické církve
v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Německá evangelická církev v Čechách, na Moravě a ve Slezsku spočívá na samojedinném základě Svatého Písma. Ve svém životě přidržuje se zásad reformace a ve svém učení vyznání evangelicko-luterského.

Pro vnější řád svého života přijímá toto zřízení:

PRVNÍ ODDÍL.

Ustanovení všeobecná.

§ 1.

K Německé evangelické církvi v Čechách, na Moravě a ve Slezsku patří všechny německé evangelické obce náboženské a souvěrci v Československé republice, již se k ní připojí, vyjímaje ty, jež jsou na území Slovenska a Podkarpatské Rusi.

Církevním a vyučovacím jazykem jest v mezích všeobecných zákonů a předpisů řeč německá.

§ 2.

Neněmecké evangelické obce a souvěrci mohou se připojiti, když uznají zásady a zřízení Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

Přičleněním takovýchto obcí zůstává národnostní charakter Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku nedotčen (§ 75).

§ 3.

Zastoupení a správa Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku rozčleňuje se stupňovitě na farní obce, na krajské církevní obce (senioráty) a na povšechnou obec.

Ústavní činitelé, jimiž církev svá práva a povinnosti podle svého zřízení vykonává, jsou:

a) pro farní obce: farář, církevní představenstvo a zastupitelstvo obce (shromáždění obce);

b) pro krajskou obec církevní: církevní rada (senior), představenstvo církevního kraje a shromáždění církevního kraje;

c) pro povšechnou obec: president Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, církevní správa a církevní sněm.

§ 4.

Každá církevní obec (farní obec, krajská obec církevní a povšechná obec) jest oprávněna nabývatí vlastnictví a všech ostatních práv zákonitou cestou. Pořádá, spravuje a řídí svými ústavními činiteli církevními samostatně v mezích platných předpisů své zvláštní záležitosti církevní, vyučovací a dobročinné, své lidumilné, náboženské a sociální ústavy, své školy a jiné ústavy vychovávací, jakož i nadání k tomu určená a své kmenové jmění.

Poskytuje všem svým příslušníkům podíl na církevních prostředcích milosti, nárok na službu duchovních správců, účastenství na zařízeních a právech obce a žádá na nich čestný, křesťanský způsob života.

§ 5.

Více obcí nebo částí obcí může se za souhlasu nadřízeného církevního úřadu spojovati k řešení společných úkolů.

§ 6.

Každá církevní obec (§ 3) má právo i povinnost požadovati od svých příslušníků na vydržování svých církevních věcí, svých školských a dobročinných ústavů příspěvky podle pevného zdaňovacího plánu a dovolávati se k jich vymáhání podle potřeby přispění světského úřadu.

K plnění takových příspěvků jest přidržeti také německé souvěrece v obvodu náboženské obce nebydlící, kterým předepsána jest z pozemků, ležících v obvodu náboženské obce, přímá státní daň, nebo kteří z takového pozemku, budovy, živnostenského provozu nebo z jinakého příjmového pramene čerpají příjem nebo výnos. Při nemovitostech dočasně od daně osvobozených jest použití nesplatné přímé státní daně jako měřítko pro výměru příspěvků.

§ 7.

Každý církevní úřad jest ve svém úřadování bezprostředně podřízen nejblíže vyššímu úřadu, jím pak vrchním církevním úřadům.

§ 8.

Počínaje dnem svého uvedení v úřad jsou všichni duchovní funkcionáři úřední a učitelé

obcí (§ 3), ústavně povolání, zaměstnanci Německé evangelické církve.

§ 9.

Všichni duchovní funkcionáři úřední (farní vikáři, faráři, církevní radové, vrchní církevní radové a president) jsou v důsledku svého posvěcení (ordinace) jako duchovní sobě rovni a vykonávají svá zvláštní oprávnění ve jménu a z uložení církve každý v oboru své zvláštní ústavní působnosti.

§ 10.

Církev žádá od duchovního, aby učení Svatého Písma zvěstoval v souhlase s církevním vyznáním, svěřené sobě obci vzorným křesťanským životem i věrností k Bohu a k církvi dával příklad, její členy v tom slovem i skutkem utvrzoval a šetřil vážnosti i důstojnosti svého úřadu.

§ 11.

Církev ukládá duchovnímu za povinnost, aby poskytnutých mu prostředků i podnětů svědomitě používal k svému dalšímu vzdělání ve vědě i v povolání, naproti tomu se zdržoval všeho jednání, které čelí proti důstojnosti úřadu.

§ 12.

Každý duchovní správce musí se před svým potvrzením v úřadě zavázati k věrnému konání svého úřadu vlastnoručním podpisem prohlášení (úřední slib), které se předloží presidentovi (§ 249, 4).

§ 13.

Zastupitelstvo obce, shromáždění církevního kraje a církevní sněm jednají a usnášejí se zpravidla v sezení veřejném; to znamená: všichni příslušníci obce (farní obce, krajské obce církevní a povšechné obce), k hlasování oprávnění, mají právo býti při jednání přítomni jako posluchači. Předseda může toto právo na jejich žádost poskytnouti také jiným osobám.

Má-li býti jednáno o stížnostech na osoby nebo bylo-li tak usneseno dvoutřetinovou většinou, stává se sezení tajným.

Jednání církevního představenstva, představenstva církevního kraje, správy církve a ostatních církevních úřadů nejsou veřejná.

§ 14.

Aby každé shromáždění církevních zastupitelstev bylo způsobilé k usnášení, jest po-

třebí, pokud církevní zřízení neustanovuje jinak (§§ 148, 250), řádného pozvání všech osob k hlasování oprávněných a přítomnosti více jak polovice těch, kdož z nich byli pozváni.

Pozvání stalo se řádně, když každému k hlasování oprávněnému učiněno bylo ústně nebo písemně.

§ 15.

Jestliže přes řádné pozvání osoby k hlasování oprávněné nedostavily se v počtu k usnášení způsobilém, svolá se stejným způsobem a s tímž denním pořadem druhé shromáždění, které jest způsobilým k usnášení bez ohledu na počet přítomných. Na tuto okolnost jest však v pozvání k opětovnému shromáždění výslovně poukázati.

§ 16.

Shromáždění ústavních korporací svolává zpravidla předseda, nebo je-li zaneprázdněn, jeho zástupce. Předseda řídí jednání a jest odpověden za provádění usnesení.

§ 17.

Členové církevních zastupitelstev mají podle své povinnosti sezení se účastniti.

Světští členové, kteří přes napomenutí jim udělené třikrát po sobě nedostavili se k sezení bez odůvodněné omluvy, mohou usnesením, k němuž jest třeba tříčtvrtinové většiny, prohlášeni býti za zbaveny svého hlasu.

Na duchovní členy učiniti jest v tomto případě bezodkladně oznámení u nadřízeného úřadu.

§ 18.

Členy obce k hlasování oprávněnými jsou ti muži a ženy z příslušníků sboru, kteří vyhovují církevním požadavkům (§ 4), dosáhli 21. roku svého věku a nemají za poslední rok nedoplatků na církevních příspěvcích (§ 6), jim předepsaných.

Členové sboru, muži a ženy, kterým z nějakého důvodu nebyly předepsány církevní příspěvky vydržovací, přiberou se, jsou-li tu ostatní předpoklady, do seznamu členů obce, k hlasování oprávněných, jestliže o to výslovně a včas požádají.

Členy sboru, kteří přišli z obvodu jiné obce, přiberé církevní představenstvo, když o to požádají a jsou-li zde ostatní předpoklady, ihned do seznamu členů obce oprávněných k hlasování, jestliže prokáží, že v obci, k níž dříve náleželi, byli k hlasování oprávněni.

V obcích nově zřízených nebo sloučených jsou oprávněni k hlasování všichni členové, kteří měli právo hlasovné v obci, ke které náleželi před zřízením nové obce. Totéž platí při sloučení nebo rozdělení obcí tu již jsoucích.

§ 19.

Faráři a farní vikáři, jakož i učitelé evangelických obecních škol s vysvědčením učitelské způsobilosti mají hlasovné právo ze svého úřadu.

§ 20.

Kdo v některém církevním zastupitelstvu má právo hlasovné, má se při všech vyjádřeních a hlasováních podle nejlepšího vědomí a svědomí řídit jen svým přesvědčením a nesmí býti vázán žádnými pokyny.

Nesmí se však také hlasování zdržeti. Kdo s usnesením většiny nesouhlasí, může své odchýlné mínění dáti do protokolu nebo do spisů. Při stížnostech dlužno o tom vždy učiniti zmínku.

§ 21.

Otázky, k usnesení předkládané, jest klásti tak, aby na ně následovati mohla odpověď „ano“ nebo „ne“.

Hlasuje se na vyzvání předsedy tak, že se zvednou ruce, povstane se nebo se zůstane seděti, nebo žádá-li toho třetina přítomných k hlasování oprávněných, vyvolávají se jména; naproti tomu při volbách a o takových otázkách, které se týkají osobních záležitostí jednotlivých členů, jakož i tehdy, když se na tom výslovně usnese prostá většina přítomných, hlasuje se tajně.

Aby usnesení bylo platné, musí, pokud církevní zřízení neustanovuje jinak (§§ 13, 17, 21, 53, 141, 144, 147, 151, 163, 194, 202, 250), pro návrh hlasovati prostá většina přítomných, k hlasování oprávněných. Předseda hlasuje po každé spolu. Při rovnosti hlasů platí návrh za zamítnutý.

§ 22.

Každý člen církevního zastupitelstva, jehož činnost tvoří předmět porady či usnášení, má se, žádá-li se to, účastniti sezení a podati zprávy či objasnění, jež by se snad požadovalo. Hlasování má se však zdržeti.

Jedná-li se o zvláštní, čistě osobní záležitosti jeho samého, manželky jeho nebo osoby s ním až do druhého stupně spřízněné nebo

sešvakřené, nemá ani při poradě ani při hlasování býti přítomen nebo se jí účastniti.

§ 23.

O každém sezení ústavních zastupitelstev církevních jest vésti protokol, který se řádně přečte a na ověření předsedou a zapisovatelem nebo jiným členem podepíše. Nemůže-li protokol býti sdělán v témž sezení, dlužno na počátku sezení zvoliti dva členy, aby ho zkoušeli a uznali správným.

Protokoly jest na žádost zaslati nadřízenému úřadu buď v prvopise nebo v ověřeném opise a předložiti církevnímu radovi nebo presidentovi při jich úřední návštěvě. Opisy nebo výtahy z jednacího protokolu, podepsané předsedou a zapisovatelem nebo některým jiným členem a opatřené úřední pečeti, mají platnost prvopisu.

§ 24.

Protokol má obsahovati:

1. jména předsedy a členů přítomných, rovněž i omluveně i bez omluvy nepřítomných;
2. záležitosti, předložené ke vzetí na vědomí nebo k úradě;
3. otázky, o kterých bylo hlasováno;
4. výsledek hlasování, a to při hlasování podle jmen s uvedením jmen, při každém jiném hlasování s udáním počtu hlasů „pro“ a „proti“.

§ 25.

Námítky a odchylná mínění mají býti připojeny vždy zvlášť k protokolu a má o nich býti při stížnostech také vždy zvlášť učiněna zmínka, bylo-li o to v sezení žádáno, byli-li jejich obsah přesně udán a byly-li do osmi dnů písemně odevzdány.

§ 26.

Odvolání z usnesení, rozhodnutí a opatření církevních úřadů jsou přípustna až k nejvyššímu církevnímu úřadu, nestanoví-li církevní zřízení jinak (§§ 86, 107). Za tohoto předpokladu lze se odvolati z usnesení církevního představenstva nebo zastupitelstva obce k představenstvu církevního kraje a od tohoto k církevní správě. Každé odvolání jest do 30 dnů, dnem po doručení počítaje, u toho církevního úřadu, který první rozhodnutí vydal, podati nebo poště odevzdati, jinak rozhodnutí nabude právní moci. Případá-li poslední den této lhůty na neděli nebo zákonitý

svátek, končí se lhůta teprve všedním dnem, následujícím na to.

§ 27.

Každý předseda církevního zastupitelstva jest osobně zodpověděn, že ústavní řád bude dodržen a nebude učiněno žádné usnesení, které překročuje oprávněnost shromáždění. Stal-li by se přece takový případ, má předseda zastaviti jednání, odůvodnění toho dáti protokolovati a vyžádati si rozhodnutí nadřízeného úřadu. Do tohoto opatření lze si stěžovati (§ 26).

§ 28.

Usnesení jest bez průtahu prováděti, pokud není nutno vyčkati právní moci (§ 26), nebo není z ohledu věcného podle povahy usnesení nebo následkem ústavního předpisu nutno vyžádati si schválení církevního nebo státního úřadu.

Usnesení, týkající se církevního zřízení nebo náležejícího do působnosti církevního sněmu, jest řídití prostřednictvím nadřízeného úřadu na církevní sněm.

§ 29.

Podání a jiné písemnosti církevních zastupitelstev na vyšší církevní a státní úřady mají býti podepsány předsedou a ještě jedním členem.

K listinnému osvědčení právních jednání za církevní obec (§ 3) vyžaduje se podpisu předsedy a dvou jiných členů ústavně povolaného zastupitelstva a přitisknutí úřední pečeti. Oprávnění vydavatelů k takovým právním jednáním a pravost jejich podpisu potvrzuje v případě potřeby církevní rada nebo president, jenž připojí úřední pečeť.

§ 30.

Všichni církevní funkcionáři úřední i činníci mají úřední spisy a listiny bezpečně uschovávat, udržovati v dobrém pořádku a při změně v úřadě odevzdati v přítomnosti svědka z jejich církevní korporace spolu s přesným soupisem novému úřednímu funkcionáři.

Zemře-li úřední funkcionář, má církevní zastupitelstvo, k němuž zemřelý přináležel, ustanoviti dva členy, kteří mají sděliti soupis a úřední pozůstalost opatrovati až do odevzdání novému úřednímu funkcionáři.

§ 31.

Volby lze konati ve zvláštních volebních shromážděních nebo bez nich. Každá volba

koná se hlasovacími lístky v tajném hlasování.

Osoba k hlasování oprávněná má svůj hlasovací lístek odevzdati osobně, nestanoví-li jinak církevní zřízení (§§ 199, 243) nebo obecní řád (§ 78).

Jest povinností každého člena k hlasování oprávněného, aby se voleb účastnil.

§ 32.

K platnosti volby se vyžaduje, aby byla vypsána s přesným udáním místa a času a aby byli řádně (§ 14) pozváni všichni k ní oprávnění.

Pokud nenařizuje církevní zřízení nic jiného (§§ 33, 111, 157, 247), má dále aspoň polovice všech k volbě oprávněných volbu vykonati a má kandidát, aby byl zvolen, soustřediti na sebe více jak polovici všech odevzdaných platných hlasů.

§ 33.

Zvolení jest neplatné, jestliže při první volbě, řádně vypsané, nedostavili se volitelé v nejmenším počtu, církevním zřízením předepsaném. V tomto případě má býti stanovena nová volba stejným způsobem a s výslovným připomenutím, že tato volba může býti provedena bez ohledu na počet dostavivších se voličů a na poměr platných hlasů k celkovému počtu hlasů.

Totéž platí, nepřesahuje-li počet platných (§ 35) hlasů polovici odevzdaných hlasů a má-li nová volba v témž shromáždění výsledek stejný nebo není-li již možná.

§ 34.

Nedocílono-li v první volbě při platném volebním zřízení prosté většiny, vykoná se užší volba mezi těmi dvěma kandidáty, na které připadlo nejvíce hlasů. Stojí-li proti uchazeči s největším počtem hlasů dva nebo více se stejným počtem hlasů nejbližše četných, nebo připadá-li na více než dva uchazeče stejný nejvyšší počet hlasů, koná se užší volba nejprve mezi všemi těmito kandidáty. Objeví-li se při užší volbě, omezené na dva uchazeče, rovnost hlasů, rozhodne los.

§ 35.

Při volbách jsou jen ty hlasy platné, které byly osobně (§ 31) odevzdány k volbě oprávněným volitelem za trvání volby a pro uchazeče dle ústavy volitelného. Výjimky stanoví §§ 199 a 243. S prázdnými hlasovacími lístky nakládá se jako s neplatnými hlasy.

§ 36.

Konají-li se volby podle zásady volení poměrného čili listového, dlužno volební řízení přesně stanoviti „volebním řádem“.

§ 37.

Volební právo přísluší každému k hlasování oprávněnému bez rozdílu pohlaví (§ 18), pokud proti výkonu není tu podle ústavy překážek.

§ 38.

Jest povinností všech k volbě oprávněných voliti jen takové osoby do ústavních zastupitelstev a pro církevní úřady, které osvědčováním svého příslušenství k církvi, hlavně účastí na církevní práci pro obec, zjednali si důvěru volitelů k svému rozhledu a své zkušenosti na poli církevním.

§ 39.

Volitelni do zastupitelstva obce jsou všichni členové k hlasování oprávnění (§ 18).

„Obecním řádem“ (§ 78) může však každá obec učiniti volitelnost do zastupitelstva obce závislou na vyšším věku, než jak to stanoví § 18.

§ 40.

Volitelnými do církevního představenstva a do ostatních církevních zastupitelstev jsou ti členové k volbě oprávnění, kteří překročili 30. rok svého věku.

§ 41.

Farní vikáři a učitelé evangelických obecních škol, kteří mají vysvědčení učitelské způsobilosti, mohou býti voleni do zastupitelstva obce a do církevního představenstva pro svůj úřad bez ohledu na jejich stáří.

§ 42.

Z volebního práva a z volitelnosti jest vyloučen:

1. kdo zbaven jest svéprávnosti nebo jest v prozatímním poručenství;
2. kdo následkem pravoplatného rozsudku postrádá čestných práv občanských;
3. kdo dává veřejné pohoršení v pohrdání Božího slova nebo nečestným životem;
4. kdo církevním opatřením prohlášen za zbavena volebního práva pro porušení zvláštních církevních povinností;
5. kdo se provinil podplácením nebo volebními rejdy.

§ 43.

Za podplácení považuje se každé jednání, kterým se voliči nebo obci poskytuje nějaký věcný prospěch nebo činí na něj naděje za to, když volič odevzdá svůj hlas určitému uchazeči.

§ 44.

Za volební rejdy platí každé jednání, kterým klamán jest volič v osobě nebo vlastnostech uchazeče nebo členů jeho rodiny v ohledu pro volbu závažném, nebo kterým voliči či obci vyhrožuje se škodou.

§ 45.

Uchazeči, kteří byli uznáni vinnými přechyby dle §§ 43 a 44, nemohou na duchovní nebo světský úřad církevní, o který se ucházejí, nikdy již býti voleni a pozbývají kromě toho nejméně na tři léta své volitelnosti pro jiné úřady.

Je-li vinný uchazeč ustanoveným duchovním správcem nebo učitelem, zavede se s ním kromě toho církevními úřady trestní vyšetřování.

Voliči, kteří se takových rejdů nebo podplácení účastní, ztrácí způsobilost k volbě i volitelnost (§ 113) pro ten případ a nejméně na další tři léta.

§ 46.

Ztráta způsobilosti k úřadu má za následek ztrátu sama úřadu, ať byl svěřen doživotně či na určitou dobu.

§ 47.

Pozbude-li člen některého církevního zastupitelstva vlastností, potřebných k jeho volitelnosti, nebo ztratí-li volitelnost, přestává býti členem této korporace.

Ztrátu členství vysloví ono zastupitelstvo, k němuž člen náleží. Výjimku uvádí § 142.

§ 48.

Kdo, povolán byv volbou, převzal církevní úřad na určitou dobu, není při další způsobilosti zproštěn tohoto úřadu jen pouhým uplynutím doby, nýbrž musí jej spravovati tak dlouho, až nová volba stane se pravoplatnou.

§ 49.

Za každého člena církevního zastupitelstva, který k ní nepřináleží již ze svého úřadu, má se současně a na stejnou služební dobu zvoliti

náhradník, pokud církevní zřízení neustanovuje jinak (§§ 134, 162).

Náhradník se povolává:

1. zemře-li člen;
2. přestane-li podle předpisů církevního zřízení přináležeti ke korporaci;
3. je-li mu trvale zabráněno účastniti se jednání.

Trvalou překážku jest stejně jako její pominutí písemně oznámiti předsedovi. Není-li ani zastoupení náhradníkem již možno, nebo je-li nepřípustno z důvodů ústavy, jest bez odkladu pro zbytek úředního období provésti nové volby.

DRUHÝ ODDÍL.

Farní obce.

1. Úvod.

§ 50.

Farní obce uznávají se za pozůstávající po právu v hranicích určených původem nebo listinami a ve svém stavu víry, jakož i ve příčině svého jmění.

§ 51.

Změny v ohrazení farní obce dějí se spojením, rozdělením neb zrušením (§ 280) obcí tu jsoucích, ústavním zřízením nové farní obce nebo vyfařením a přifařením některých osad nebo částí obcí. O tom jest vyrozuměti zemskou politickou správu.

§ 52.

Mají-li býti osady nebo části obcí přefařeny, musí o to žádati aspoň dvě třetiny usedlých tam členů obce k hlasování oprávněných u příslušného představenstva církevního kraje, které o tom rozhodne po slyšení církevních představenstev zúčastněných obcí.

§ 53.

Žádosti nebo návrhy na přefaření mohou vycházeti také od církevního představenstva obce. V tomto případě jest si opatřiti vyjádření členů obce k hlasování oprávněných, jichž se zamýšlené opatření dotýká, jakož i církevního představenstva spolusúčastněné obce. Přefaření nelze však provésti, odporuje-li tomu více jak třetina členů obce k hlasování oprávněných, kteří jsou usedlí v obvodu, jenž se má přefařiti.

§ 54.

V rozhodnutí představenstva církevního kraje dlužno přesně určití obvod, který se má přefařit (§ 55). Rozhodnutí doručí se členům obce k hlasování oprávněným, jichž se přefaření dotýká, a súčastněným církevním představenstvům s poukazem na příslušející jim právo odvolací (§ 26).

Přefaření, nabyvší právní moci, jest sděliti zemské politické správě.

§ 55.

Souvěrci, kteří chtějí tvořiti novou farní obec, mají prokázati dostatečné zajištěné prostředky k církevní službě a k vyučování náboženství (§ 60). Mimo to mají v žádosti přesně vymeziti zamýšlený obvod vypočtením jednotlivých osad nebo částí obcí. Stačí však také udati politické nebo soudní okresy, které má nová farní obec obsahovati.

§ 56.

Přináležejí-li žadatelé k obvodům různých obcí, jest žádost předložiti prostřednictvím církevního představenstva té obce, k jejímuž obvodu patří většina žadatelů; v tomto případě jest slyšeti také církevní představenstva ostatních zúčastněných obcí.

Náležejí-li žadatelé k různým církevním krajům, jest o žádosti vyslechnouti také příslušná představenstva církevních krajů.

§ 57.

Podle možnosti jest se vyhnouti tomu, aby při tvoření nové farní obce nepřesahoval nový farní obvod hranice úředního obvodu příslušné zemské politické správy.

§ 58.

Založení farní obce stane se pravoplatným teprve souhlasným schválením správou církve a zemskou politickou správou. Odepře-li se schválení, jest navrhovateli sděliti důvody.

§ 59.

Snaze částí farních obcí po samostatnosti nemá býti bráněno, leč nesmí jejich odloučení ohroziti trvání staré farní obce.

§ 60.

Aby prokázány byly potřebné zajištěné prostředky (§ 55) k utvoření nové farní obce, jest sděliti roční rozpočet, v němž proti sobě uvedeny jsou roční pohotové pro-

středky a předvidatelné potřeby farní obce na osobní i věcné náklady.

Prostředky pokládají se za zajištěny, je-li zde jmění základní, nemovitosti výnosy ne-soucí nebo vůbec výnosu schopné, jestliže budoucí členové obce zaváží se k příspěvkům v určité výši, jestliže poskytnuty byly od církevních podpůrných spolků neb odjinud roční podpory v určité výši nejméně na deset let nebo jinak byly právně zajištěny. Trvala-li však nějaká poboční obec již více jak deset let, lze od průkazu zajištěných prostředků upustiti.

§ 61.

Mezi zajištěné prostředky, jež jest vykázati, lze počítati také nároky na jmění, jež jest v držení nebo užívání staré farní obce, leč jen tehdy, vztahují-li se na zvláštní, pro odlučující se část farní obce učiněná nadání nebo na jiná této části náležející vlastnická práva.

Obtíže při tom se vyskytující projedná a urovná představenstvo církevního kraje dříve, než předloží se žádost správě církve.

§ 62.

Uvnitř farní obce mohou se souhlasem faráře a církevního představenstva, jakož i představenstva církevního kraje a se svolením správy církve členové obce, kteří bydlí daleko od sídla farního úřadu, zříditi pobočné obce. Na jich zřízení, jakož i změnu hranic použije se obdobně §§ 55 až 61.

§ 63.

Ve farních obcích s jednou nebo několika pobočnými obcemi zove se ten díl obce, v němž jest sídlo farního úřadu, obcí hlavní.

§ 64.

Ve farních obcích s pobočnými obcemi jest zvoliti jak pro obce hlavní, tak i pro každou obec pobočnou vlastní církevní představenstvo a podle potřeby také vlastní zastupitelstvo obce (§ 152).

§ 65.

Poměr mezi hlavní obcí a obcí pobočnou, jakož i správa záležitostí celé farní obce upraví se obecním řádem (§ 78).

§ 66.

Společné záležitosti farní obce jsou spravovány zpravidla zastupitelstvy hlavní obce.

§ 67.

Obecním řádem (§ 78) lze však také ustanovit, že vedle zastupitelstev hlavních obcí a obcí pobočných zřídí se vlastní zastupitelstva farní obce, která obstarávají správu společných záležitostí celé farní obce a utvoří se podle ustanovení § 156.

§ 68.

Uvnitř farní obce, hlavní obce nebo obce pobočné mohou se souhlasem faráře a církevního představenstva, jakož i církevního rady pro členy obce, bydlící daleko od úředního sídla faráře nebo farního vikáře, zřízeny býti kazatelské stanice. O jich zřízení jest vyrozuměti správu církve a příslušnou okresní politickou správu.

§ 69.

Pro správu zvláštních záležitostí kazatelské stanice mohou účastníci se souhlasem příslušného církevního představenstva zřídit výbor. Na jeho sestavení, volbu a oprávnění jest vedle všeobecných ustanovení použití obdobně také zvláštních předpisů §§ 124 až 142 o církevním představenstvu.

§ 70.

Pro nabývání práv pro svoje ústavy a k převzetí povinností ku třetím osobám potřebuje kazatelská stanice souhlasu příslušného církevního představenstva. Členové kazatelské stanice odvádějí své příspěvky (§ 6) příslušné obci.

§ 71.

Je-li duchovní správce zaneprázdněn úředně nebo nemocí, je-li na dovolené nebo je-li jeho místo neobsazeno, mohou v kazatelských stanicích obce konány býti čtené služby Boží podle platných státních předpisů. Farář nebo správce farního úřadu nařídí tyto bohoslužby, určí plnomocníka k jejich řízení a má odpovědnost.

§ 72.

Každý německý evangelický souvěrec náleží jako člen k té farní obci, v jejímž obvodu jest jeho řádné bydliště. V této obci má práva a povinnosti, spojená s příslušností k ní. Kdo bydlí mimo farní obvod, náleží do farní obce, která jest nejbliže jeho řádného bydliště.

§ 73.

Za řádné bydliště dlužno pokládati to místo, v němž se někdo usadil se zřejmým úmyslem trvale tam zůstatí.

§ 74.

Kdo přesídí do obvodu jiné farní obce, stává se tím členem této obce. Má povinnost přihlásiti se u farního úřadu.

§ 75.

Církevní péči neněmeckých souvěrců, kteří chtějí užívati zařízení Německé evangelické církve, upravuje si každá jednotlivá obec pro svůj obvod obecním řádem (§ 78) se zvláštním zřením k ustanovením §§ 1 a 2.

§ 76.

Obce s příslušníky různých evangelických vyznání a obce, k nimž se příslušníci jiných evangelických vyznání připojí, mohou obecním řádem (§ 78) stanoviti pojmenování, které obec ponese, a určiti, jak se má šetřiti práv a vyznání jejich příslušníků.

§ 77.

Aby bylo zabráněno každému nátlaku ve věcech svědomí, má farář členům obce toho vyznání, k němuž sám nenáleží, na jejich žádost dovoliti, aby si úřední výkony dali obstarati duchovním svého vyznání.

§ 78.

Každé obci jest volno zřídití obecní řád, mající zřetel na její stav víry, její místní poměry a dosavadní zvyklosti. Ustanovení jeho nesmí se přičítí církevnímu zřízení. Byla-li převzata ustanovení církevního zřízení do řádu obce, mají s ním souhlasiti doslovně.

Církevní představenstvo má navrhnouti obecní řád, vyžádati si souhlas zastupitelstva obce a před zavedením řádu žádati za schválení správou církve.

Případy, kde obecní řád sdělán býti musí, stanoví církevní zřízení v §§ 31, 65, 67, 75, 80, 125, 151, 156, 160.

2. Farní úřad.

A. Povinnosti a práva farářova.

§ 79.

Ku pěstování evangelicko-křesťanského života zřízen jest v církvi především evangelický farní úřad. Jeho představitelem obcí povoláným jest farář, jeho pomocníkem farní vikář nebo pomocný kazatel (§§ 89 až 101).

V celé své úřední činnosti stojí farář pod dozorem církevního rady a presidenta.

§ 80.

Ke zřízení nových farních míst v obci (§ 149, 1) jest potřebí schválení správou církve, o něž zakročí představenstvo církve v porozumění s farním úřadem, připojíc výkaz zajištěných prostředků k jejich trvalému udržení.

Zároveň upraví se obecním řádem (§ 78), kdo z ustanovených farářů má správu. Správce farního úřadu označí představenstvo obce církevnímu radovi.

Práce farního úřadu, pokud obecní řád neustanovuje jinak, rozdělí se podle zvyklosti, podle dohody farářů navzájem a s církevním představenstvem, nebo v nutnosti podle zvláštních příkazů nadřízeného církevního úřadu.

§ 81.

Farář jest duchovním představeným obce a ve smyslu státních zákonů příslušným duchovním správcem pro všechny příslušníky svého obvodu.

Jako takovému přísluší mu mimo povinnosti, v prvním oddílu (§ 9 a násl.) uvedené, především udržovati církevní řád, jakož i pokoj v obci a hájiti její práva, zejména:

1. konati služby Boží podle platného církevního řádu, zvláště kázati slovo Boží a přísluhovati svátostmi, vykonávati všechny ostatní činnosti duchovního úřadu, vyučovati konfirmanty a přestupující, dále vyučovati dítky náboženství (bohoslužby pro mládež, křesťanská cvičení), a kde není jinak o to postaráno, podle možnosti také vyučovati duchovní náboženství ve škole, vykonávati duchovní správu, udržovati církevní kázeň, účastniti se péče o chudé;

2. dozíratí na vyučování náboženství ve školách;

3. vésti samostatné církevní knihy (knihy křtů, oddavek, úmrtí, konfirmací a přestupů) podle příslušných zákonných ustanovení; vyhotovovati výtahy, které za šetření zákonných předpisů mají platnost veřejných listin.

§ 82.

Pro práva a povinnosti faráře jako trvalého člena církevního představenstva platí ustanovení, obsažená v §§ 124 až 142.

§ 83.

Farář jest povinen přistoupiti k pensijnímu ústavu církve, jakož i k podpůrnému ústavu

farářsko-vdovskému a sirotčímu církve, případně také církevního kraje.

§ 84.

Z nařízení církevního rady zastupuje farář také jiné faráře v jejich úřadě. Faráře vlastní obce, který převzetím vyššího církevního úřadu jest povolán k činnosti mimo svou obec, jest povinen zastoupiti jen tehdy, nemůže-li se tento dáti zastupovati způsobem jiným.

§ 85.

Každý farář může se při jednotlivých úředních úkonech dáti zastupovati osobami, které k jich vykonávání podle církevní ústavy jsou způsobilé, avšak jest za řádné provedení těchto úkonů odpověden (§ 81).

§ 86.

Každý člen obce může si církevní úřední výkon výjimečně dáti obstarati jiným duchovním než příslušným farářem, vyžádal-li si dříve jeho souhlas a zapravil-li ony poplatky, které na základě povolovací listiny dlužno zaplatiti. Odepře-li se souhlas, rozhodne o tom s konečnou platností církevní rada, který podle potřeby může sám souhlas udělit. Úřadující duchovní jest povinen předložiti do osmi dnů příslušnému faráři potřebné výkazy pro zápis do církevních knih.

§ 87.

Domácí pobožnosti, konané pro příslušníky rodiny a domácnosti, při nichž není nijakých církevních úkonů úředních (§ 81, 1), nepodléhají omezením. Naproti tomu lze domácí a soukromé pobožnosti, přesahující rámec obyčejných domácích pobožností, konati osobami po zákonu k tomu způsobilými (§ 85) jen se souhlasem a za odpovědnosti řádného faráře.

§ 88.

Každému faráři přísluší každoročně dovolená nejméně čtyřnedělní; dovolenou však nastoupiti nesmí, dokud není zajištěno jeho zastupování. Výlohy se zastupováním hradí obec. Nastoupení dovolené má farář oznámiti církevnímu radovi prostřednictvím církevního představenstva a zároveň mu sdělit, jak jest upraveno jeho zastupování.

Po dobu onemocnění farářova, za jeho delší nepřítomnosti z příčin úředních nebo v případě jeho úmrtí postará se o zastupování církevní představenstvo v dohodě s církevní radou.

Za zastupování farního místa déle čtyřnedělní přísluší správci farního úřadu, počínaje dnem po uplynutí této lhůty, jedna pětina, jakmile však oprávněný nárok zastupovaného faráře, jeho vdovy nebo jeho dětí na plat farářský přestal, dvě pětiny stálého příjmu z farního místa. Kde jsou poplatky štolové, má na ně správce farního úřadu plný nárok. Povozy, nutné při správě farního úřadu, poskytne nebo hradí obec nebo člen obce, pro něhož jízda byla konána.

B. Povinnosti a práva farních vikářů.

§ 89.

Faráři, kteří nejsou s to, by dostáli všem svým úředním povinnostem, mohou v dohodě se zastupitelstvem obce a tam, kde tato záležitost byla přenesena na představenstvo obce (§ 151), v dohodě s ním dáti svůj úřad spravovati zcela nebo z části farními vikáři nebo pomocnými kazateli (§ 79). Avšak ti nenabývají nijakého právního nároku na následnictví ve farní úřad.

§ 90.

Volba farního vikáře (§ 96) děje se, zapravuje-li farář sám jeho služné, církevním představenstvem (§ 128, 2), převezme-li však služné farního vikáře zcela nebo částečně obec, zastupitelstvem obce (§ 149, 1), a to v obou případech v dohodě s farářem. Volba potřebuje potvrzení správou církve a jest ji oznámiti dříve zemské politické správě.

§ 91.

Byl-li povolán farní vikář výhradně k duchovní správě pobočné obce (§ 62) a hradí-li tato sama jeho služné, přísluší také jen jí volební právo podle hořejších ustanovení. Může si však zvoliti jen toho uchazeče, proti němuž nepodali námitek před volbou ani farář ani církevní představenstvo obce hlavní.

§ 92.

Farní vikář stojí pod dozorem faráře, kterýž za vedení úřadu ručí.

§ 93.

Je-li farní vikář od svého posvěcení (ordinatione) aspoň deset let v úřadě, může mu správa církve přiznati titul „farář“. Zvláštní práva a povinnosti s tím však spojeny nejsou.

§ 94.

Farní vikáři jsou povinni přistoupiti k penzijnímu ústavu církve, jakož i k podpůrnému ústavu farářsko-vdovskému a sirotčímu církve, případně také církevního kraje.

C. Volba farářů a farních vikářů, připuštění pomocných kazatelů.

§ 95.

Faráři volí se na doživotí všemi členy obce k hlasování oprávněnými.

§ 96.

Farní vikáři volí se zastupitelstvem obce nebo církevním představenstvem (§§ 182, 2, 149, 1):

1. na určitou dobu, jejímž uplynutím jejich úřad přestává (§ 122);

2. na neurčitou dobu

a) na jednoduchou výpověď, kterou vysloví církevní představenstvo podle možnosti v souhlasu s farářem, o které však, nadojde-li k dohodě, rozhodne představenstvo církevního kraje;

b) na výpověď s výhradou, že smí se dáti jen tehdy, vysloví-li představenstvo církevního kraje po slyšení všechúčastněných, že obec nebo farář závazků povolací listinou převzatých nemůže již plniti;

c) na dobu úřadování faráře, jemuž k výpomoci byli povoláni, neobsahuje-li povolací listina údajů o době úřadování nebo výpovědní výhrady.

§ 97.

K farnímu úřadu, předpokládaje mravní způsobilost, jsou volitelní:

1. evangeličtí faráři, farní vikáři, konečně pak všichni kandidáti theologie (§ 249, 3), podle zřízení prohlášení za způsobilé k samostatnému spravování farního úřadu, kteří stojí na zásadách německé evangelické církve;

2. evangeličtí, odborně vědecky vzdělaní doktoři, profesori a docenti theologie, kteří stojí na zásadách německé evangelické církve.

Ve všech případech vyžaduje se dosažení 24. roku stáří.

§ 98.

Cizinci mají prokázati, že ve své vlasti jsou volitelní k farnímu úřadu, a mají se před svým potvrzením podrobiti zkoušce před theologickou zkušební komisí. Zkouška vztahuje se na tuzemské zvláštnosti v církevních dějinách, církevním právu, praktické duchovní správě a ve vedení úřadu.

§ 99.

Za farního vikáře jest volitelným, předpokládá mravní způsobilost, každý kandidát theologie, který složil s prospěchem obě theologické zkoušky (§ 249, 3). Cizozemští kandidáti mají kromě toho složit zkoušku podle § 98.

§ 100.

Tuzemští a cizozemští kandidáti theologie, kteří svou úřední zkoušku (examen pro ministerio) posud nesložili, mohou jako výpomocní kazatelé býti farářem pověřeni pomocnými službami v duchovní správě se souhlasem církevního představenstva, když byli prezidentem připuštěni.

§ 101.

Uchazeči, v semináři vzdělaní, a tací neakademici, kteří s prospěchem složili zkoušku způsobilosti pro službu missijní a následkem toho v některé evangelické zemské církvi přijali posvěcení (ordinaci) pro úřad kazatelský nebo pro missijní službu, mohou výjimečně býti připuštěni za výpomocné kazatele a výjimečně býti zvoleni za farní vikáře, jestliže vykonali s prospěchem zkoušku podle § 98.

Podobný výjimečný případ nastane, když farní obec přes trojí rozepsání farního místa po více jak jednorocím osiření nemohla najíti duchovního správce, podle zřízení k farnímu úřadu způsobilého. V tomto případě může zvolený výpomocný kazatel býti pověřen oprávněními zastupujícího správce farního úřadu, zvolený farní vikář pak býti ustanoven správcem farního úřadu.

§ 102.

Zastával-li farní vikář na základě § 101 zvolený a jako správce farního úřadu ustanovený tento úřad aspoň po čtyři roky (počítaje ode dne, kdy byl uveden v úřad jako farní vikář), může církevní představenstvo jeho obce u správy církve žádati, aby mohl býti zvolen farářem obce. Byv jednou farářem zvolen a potvrzen, zůstává budoucně volitelným za faráře bez omezení.

§ 103.

Jakmile farní místo se uprázdní, mají všechny súčasné církevní úřady dbáti toho, aby jeho znovuoobsazení stalo se podle možnosti nejdříve. Zpravidla nemá až do ukončení volebního řízení uplynouti více než půl roku.

Pro volební řízení platí ustanovení prvního oddílu (§ 31 a násl.), jakož i následující ustanovení zvláštní.

§ 104.

Církevní představenstvo uvede vhodným způsobem ve známost uprázdnění místa a opatří si vědomost o mužích, přicházejících v úvahu. Uchazečům učiní přesné sdělení o zvláštních povinnostech, spojených s úřadem, jež by převzali, o výdajích, spojených snad s povoláním, o požitcích, mu navzájem obci zajištěných, jakož i o výši nákladů stěhovacích, jež se mu povolí.

§ 105.

Církevní představenstvo dá pak zastupitelstvem obce rozhodnouti otázku, mají-li uchazeči býti pozváni ke zkušebním kázáním a v kterém pořadí mají kázati. Dále určí dobu a místo volby, oznámí obě řádným způsobem obci a zřídí ze svého středu volební výbor aspoň tříčlenný.

Volbu řídí v přítomnosti správce farního úřadu představený církve (kurátor) nebo jeho náměstek. Řízení může však býti přeneseno také na správce farního úřadu.

§ 106.

Členové obce k hlasování oprávněni mohou své volební právo vykonati jen tehdy, jsou-li zapsáni v seznamu osob, oprávněných k hlasování (seznamu voličů) (§ 18).

§ 107.

Seznamy voličů mají býti vyloženy nejpozději třicet dní před volebním dnem, aby každý člen do nich mohl nahlédnouti. O tom učiní se obci sdělení ohlášením z kazatelny a upozorní se při tom, že přihlášku k zápisu podle § 18 a námitky proti seznamům voličů jest podati nejdéle čtrnáct dnů před volebním dnem.

O námitkách včas podaných rozhodne církevní představenstvo nejdéle v osmi dnech s konečnou platností podle § 128, 7, a opraví podle toho seznamy voličů, o čemž se podatel

námitek ihned vyrozumí. V posledních osmi dnech před volbou nesmějí se již v seznamu voličů prováděti nijaké změny.

Námítky proti seznamům voličů podané po provedené volbě jsou bezúčinné.

§ 108.

Kde lze provéstí volbu ve shromáždění voličů, stane se tak zpravidla v kostele po předchozích službách Božích v přítomnosti volebního výboru.

Kde toho vyžadují místní poměry obce, může církevní představenstvo určití několik volebních míst a pro každé z nich ustanoviti místní volební výbor, který se má skládati nejméně ze tří členů. Z nich musí aspoň jeden náležeti církevnímu představenstvu farní obce.

Spolu s dobou volby (dny, hodiny) oznámí se také místa a místnosti volební.

§ 109.

V každém volebním výboru vede se protokol, denně na konci sezení se předčítá a přítomnými členy volebního výboru se podpisuje.

Volba jest tajná. Hlasovací lístky (volební lístky) musí býti odevzdány osobně. Volební výbor poznamená odevzdání hlasu každého voliče v seznamu voličů nebo v jednacím protokole. Odevzdané hlasovací lístky (volební lístky) spočítají se neotevřené před podepsáním jednacího protokolu a schovají se pod spolehlivou uzávěrou až do sčítání hlasů.

§ 110.

Volební řízení může býti stanoveno také na několik dnů. Prodloužení jeho přes stanovenou lhůtu jest přípustné, pokud odevzdané hlasovací lístky ještě nebyly otevřeny.

§ 111.

Ustanovení o potřebné účasti na volbě (§ 32 a násl.) platí s tou změnou, že k platnosti stačí již volební účast jedné třetiny osob k hlasování oprávněných. Při účasti ještě menší jest voliče, kteří byli k hlasování oprávněni při prvním volebním shromáždění, pozvatí k nové volbě, která je platnou bez ohledu na volební účast, a oznámiti jim tuto okolnost.

§ 112.

Výsledek volby ohlásí se s kazatelnou s do-
ložením, že námítka lze podati do osmi dnů

u předsedy církevního představenstva a že tato lhůta začíná se dnem následujícím po ohlášení. Námítka později podaná jest bezpodmínečně zamítnouti.

§ 113.

Církevní představenstvo má bdíti nad tím, aby při volbě nevyskytly se nepořádky, podplácení nebo volební rejdy. Takové případy oznámí církevnímu radovi (§ 43 a násl.).

§ 114.

Ohledně po volbě zašle církevní představenstvo zvolenému povolací list a přijmou jeho písemné vyjádření, že volbu přijímá, předloží neprodleně veškeré volební spisy (zejména rozepsání voleb, seznam voličů, výkaz o účasti voličů na volbě, jakož i případné námítka proti osobě zvoleného a proti volebnímu výsledku) církevnímu radovi k potvrzení správou církve (§§ 90, 117).

§ 115.

Povolací listina má určitě uváděti jednak veškeré zvláštní povinnosti, nevymáhané již v církevním zřízení, jednak základní plat, rozsah služebního bytu a ostatní užívací práva, poplatky a věcná plnění, jakož i všechny ostatní úřední vedlejší příjmy a požitky farářovy. Tím vzejde faráři dnem jeho uvedení v úřad bezpodmínečný nárok na veškeré příjmy.

K platnosti povolací listiny se vyžaduje, aby základní plat v ní stanovený, jakož i rozsah služebního bytu a ostatní užívací práva při nejmenším se rovnala požitkům, zajištěným touž obcí v poslední povolací listině.

§ 116.

Kdo ucházel se o místo farářské, musí volbu na něho připadlou přijmouti a úřad aspoň po dobu tří let zastávati. Odepře-li povolání nebo opustí-li obec před uplynutím tří let, může býti představenstvem církevního kraje přidržěn, aby nahradil volební náklady, tímto představenstvem stanovené.

§ 117.

Správa církve přezkouší, zda zvolený i volební řízení vyhovují požadavkům církevního zřízení, a podle toho potvrzení udělí nebo s udáním důvodů odepře.

Před potvrzením oznámí volbu zemské politické správě; nečiní-li tato do třiceti dnů námitek, není potvrzení nic v cestě.

Duchovními správci mohou býti ustanoveni jenom ti, kdož prokáží československé státní občanství a jejichž chování v ohledu mravním i státoobčanském jest bezvadné.

Pokud duchovní správce československého státního občanství nenabyl, může ho býti použito v církevní službě pouze na výpověď a přechodně se schválením státních kultových úřadů.

§ 118.

Uvésti zvoleného v úřad přísluší církevnímu radovi a má se to provésti podle možnosti brzo.

D. Uprázdňení místa faráře (farního vikáře).

§ 119.

Místo faráře nebo farního vikáře se uprázdňuje:

1. úmrtím;
2. vystoupením z církve;
3. dobrovolným složením úřadu, schváleným správou církve;
4. trvalou neschopností ke službě;
5. pravoplatným církevním rozsudkem trestním, znějícím na sesazení s úřadu;
6. ztrátou státního občanství.

Zdali jde o trvalou neschopnost ke službě, rozhoduje správa církve. Když některá obec toto rozhodnutí navrhne, má prokázati neschopnost farářovu ke službě vysvědčením úředního lékaře a zajistiti faráři závazně nejméně dvě třetiny jeho veškerých příjmů; požitky z pensijního ústavu mohou býti započteny do tohoto zajištění.

Církevní představenstvo oznámí hned uprázdňení nebo složení úřadu církevnímu radovi a zároveň podá návrhy na prozatímní správu uprázdňeného místa.

§ 120.

Zamýšlí-li duchovní správce složit svůj úřad, má prostřednictvím církevního rady požádati správu církve o svolení. Svolení nemůže býti odepřeno, jestliže nemá závad ve své úřední činnosti.

§ 121.

Je-li duchovní správce se svého úřadu sesazen, vyžádá si církevní rada ihned návrh církevního představenstva na prozatímní správu.

§ 122.

Úřad farního vikáře zaniká v každém případě uprázdňením farního úřadu (§ 96, 2, c). Avšak farní vikář může, hradí-li obec jeho další služné, obstarávati až do znovuobsazení farního úřadu všechny povinnosti farního úřadu podle pokynů a za odpovědnosti správce fary.

Před uprázdňením farního úřadu může úřad farního vikáře zaniknouti také za předpokladů § 96, 1, 2, a) a b).

§ 123.

Zanechá-li farář vdovu nebo nezaopatřené děti pod 24 léta, zůstává jim, avšak dětem jen do dokončeného 24. roku stáří, požívání farních příjmů včetně všech přídavků a služebního bytu po dobu šesti měsíců ode dne úmrti farářova. Obci jest volno odkoupiti jim právo na byt za obnos schválený představenstvem církevního kraje, jestliže oprávnění s tím souhlasí. Na faráře, kteří jsou již na odpočinku, ustanovení o púletí z milosti se nevztahuje.

3. Církevní představenstvo a zastupitelstvo obce.

A. Povinnosti a práva církevního představenstva.

§ 124.

V každé farní obci jest zvoliti církevní představenstvo. Skládá se z faráře nebo z farářů obce a z jistého počtu členů, jež volí zastupitelstvo obce ze svého středu.

V obcích vydržujících vlastní školu jest správce školy členem církevního představenstva.

V obcích se školou nejméně čtyřtřídní přibírá se k poradě o školských záležitostech s místem a hlasem zástupce, zvolený učitelstvem z řad učitelů s vysvědčením učitelské způsobilosti.

Po dobu uprázdňení farního úřadu jest správce farního úřadu členem církevního představenstva.

Farní vikáři pobočných obcí mají v jejich církevním představenstvu místo i hlas.

§ 125.

V obcích vydržujících obecní školu může pro záležitosti školy zřízeno býti školní představenstvo. K němu přináleží správce obecní školy a v obcích se školou nejméně čtyřtřídní

ještě také zástupce, vyslaný učitelstvem z řad učitelů s vysvědčením učitelské způsobilosti. Složení, volba a oprávnění tohoto školního představenstva upraví se obecním řádem (§ 78).

§ 126.

Počet zvolených členů církevního představenstva řídí se velikostí obce. Určí se zastupitelstvem obce a potřebuje schválení představenstvem církevního kraje.

Zpravidla má obnášeti v obcích do 2500 duší čtyři až deset, v obcích přes 2500 až 5000 duší osm až šestnáct a v obcích přes 5000 duší dvanáct až dvacet členů.

§ 127.

Církevní představenstvo obstarává bezprostřední správu všech záležitostí obce, které nejsou vyhrazeny farnímu úřadu nebo nepatří do výhradné působnosti zastupitelstva obce, a pečuje o to, aby příkazy nadřízených církevních úřadů byly prováděny.

Svým předsedou zastupuje obec na venek.

§ 128.

Do působnosti církevního představenstva náleží zejména:

1. podporovati vlastním příkladem, osobním působením a službou svých členů faráře v pěstování křesťanského života a slavení nedělí obcí;

2. voliti farní vikáře, zapravuje-li farář sám jejich služné (§ 90) a dávat jim výpověď; voliti a vypovídati učitele ustanovené na výpověď; přijímati výpomocné učitele k přechodnému opatření uprázdněných učitelských míst a propouštět je; ustanovovati a propouštět pomocníky obce, kancelářské úředníky a jiné zřízence obce i pomocné síly;

3. udržovati církevní pořádek také uvnitř církevních budov po čas služeb Božích, jakož i církevní kázeň; určovati a měniti pořádek a čas veřejných bohoslužeb a liturgických způsobů v obci platných, bez újmy dozíracího práva nadřízených církevních úřadů; rozhodovati o propůjčení kostelní budovy k jednotlivým výkonům, nesloužícím Božím službám obce, se zvláštním zřetelem k tomu, aby se nepřičily duchu evangelické církve a důstojnosti Božího stánku;

4. dbáti církevního vlivu na křesťanskou výchovu mládeže; zařizovati a udržovati obecní školu, jež tu snad je, a dozírati na ni (§ 134);

5. křesťansky se starati o chudé a nemocné, zejména o vdovy a sirotky obce, dále o zanedbané a občanskými tresty stížené, podle možnosti v dohodě s veřejnými institucemi pro takovou péči, jakož i se spolky k témuž účelu snad zřízenými; přibírat členy obce, kteří k církevnímu představenstvu nepřínáležejí, ku své podpoře v této práci;

6. dbáti o zachování zevního blahobytu obce, míti péči o udržování i rozmnožování veškerého nemovitého i movitého jmění obce, zejména budov kostelních, farních a školních, hřbitova, jmění a základních jistin, ústavů a nadací; založiti a dále vésti seznam majetku obce; spravovati veškeré peníze a všechno jmění, jakož i klásti řádné účty o hospodaření (§ 129); sdělavati roční rozpočet; rozvrhovati příspěvky, usnešené podle zřízení, na členy obce a vybírat církevní daně podle klíče, schváleného zastupitelstvem obce; starati se o přesné dodržování platebních povinností, které obec na sebe vzala;

7. založiti a dále vésti pamětní knihu obce i volební seznamy a s konečnou platností rozhodovati o námítkách proti nim podaných, připravovati a zahajovati volby;

8. svolávati a řídit zastupitelstvo obce a prováděti jeho usnesení.

§ 129.

Církevní představenstvo má povinnost podati v prvních měsících každého roku zastupitelstvu obce zprávu o všem, co důležitého a pro sdělení vhodného v oboru jeho působnosti se sběhlo v posléz uplynulém roce, a tuto výroční zprávu předložiti církevnímu radovi na vědomí, jakož i předložiti představenstvu církevního kraje ke schválení a postoupení na církevní správu výtah z výročních účtů zastupitelstvem obce za správné uznaných, trojmo pořízený, podle předpisů církevní správy.

§ 130.

Církevní představenstvo může pravidelně nebo podle potřeby občas svolati všechny dospělé členy obce k obecnímu sněmu.

§ 131.

Oprávněná přání o stížnosti na úřadování a na způsob života duchovního správce přednesou s bratrskou láskou členové církevního představenstva jako církevní starší tomuto jako svému spolustaršímu prostřednictvím představeného obce (kurátora) nebo prostřednictvím toho, komu to bylo uloženo, a

zůstalo-li to bezvýsledným, oznámí věc vyšším církevním orgánům.

§ 132.

Církevní představenstvo volí ze svých členů poslance do shromáždění církevního kraje a jejich zástupce (§§ 197, 2, 198).

§ 133.

Církevní představenstvo rozděluje různá odvětví svých prací mezi své členy, jest však jako celek odpovědně obci a zastupitelstvu obce, jakož i nadřízeným církevním úřadům.

§ 134.

Církevní představenstvo volí ze svých členů světského představeného (kurátora) a jeho zástupce, zapisovatele a pokladníka, jakož, kde je možno, i jejich zástupce, po případě také správce obce, otce chudých a jiné činovníky.

V obcích s evangelickými školami obecními volí církevní představenstvo jednoho člena za školního dozorce (inspektor obecní školy).

§ 135.

Církevní představenstvo může jednotlivými odvětvími svých prací pověřiti i členy obce, kteří do něho nepatří. Má však plnou odpovědnost za vedení prací.

§ 136.

Volbu úředních funkcionářů jest oznámiti církevnímu radovi. Jméno představeného církve a jeho zástupce jest sděliti okresní politické správě.

§ 137.

Úřední funkcionáři a činovníci církevního představenstva jsou vázáni jeho usneseními. Avšak církevní představenstvo může zmocniti představeného (kurátora), aby v jistých mezích a za odpovědnosti církevního představenstva činil opatření v jeho jménu.

§ 138.

Úkolem pokladníka a činovníků jest pečlivě dbáti toho, aby majetek obce, jejích ústavů a jejích nadání byl co nejlépe zajištěn a spravován, aby všeliké základní jmění zůstávalo nedotknutým, aby výnosy byly přesně vybírány, veškerá věcná plnění zhodnocena se ziskem, peníze ukládány jen na zákonitou jistotu, a všelikých výdajů, jež nejsou nutny, bylo se vyvarováno.

§ 139.

Členové církevního představenstva konají svůj úřad bezplatně jako úřad čestný. Mají však nárok na náhradu nutných výloh cestovních a na přiměřené denní odškodné, zastupují-li obec venku.

§ 140.

Předseda církevního představenstva jest volen členy této korporace z jejich středu.

§ 141.

Přeje-li si toho jedna třetina členů nebo farář nebo správce farního úřadu, svolá předseda shromáždění církevního představenstva.

§ 142.

Kdyby některé církevní představenstvo provinilo se zanedbáním svých povinností nebo jednáním proti zřízení čelícím, jest na předsedovi církevního představenstva, aby tomu učinil přítrž.

Správa církve může, žádají-li to okolnosti, rozpustiti církevní představenstvo a naříditi ihned novou volbu.

Nedojde-li k nové volbě nebo je-li během roku nutno druhé rozpuštění, jest správa církve oprávněna ustanoviti k obstarávání běžných prací církevního představenstva správní radu, jejíž úřední činnost trvá tak dlouho, pokud není provedena nová nejbližší ústavní volba, nebo není obnoveno zastupitelstvo obce a jím nové církevní představenstvo zvoleno. Avšak úřadování správní rady nesmí trvati déle než tři roky.

B. Povinnosti a práva zastupitelstva obce.

§ 143.

Práva, příslušející veškeré obci, vyjímaje právo voliti faráře (§ 95), vykonávají se zastupitelstvem obce, zvoleným členy obce k hlasování oprávněnými. Další výjimku uvádí § 145.

§ 144.

Zastupitelstvo obce má zpravidla míti třikrát tolik členů jako církevní představenstvo (§ 126).

Větší nebo menší počet členů může býti určen představenstvem církevního kraje po

návrhu zastupitelstva obce, usnesením dvou-
třetinovou většinou.

§ 145.

V obcích, nečítajících více než 500 duší, může býti upuštěno od volby zastupitelstva obce. V tomto případě vykonávají práva zastupitelstva obce všichni členové obce k hlasování oprávnění („shromáždění obce“). Ustanovení o zastupitelstvu obce použije se obdobně na shromáždění obce.

§ 146.

Farář nebo faráři obce, již ustanovený snad vikář a každý správce školy, obcí vydržované, jsou ze svého úřadu členy zastupitelstva obce. V obcích s obecní školou o čtyřech nebo více třídách volí učitelé s vysvědčením učitelské způsobilosti do zastupitelstva obce zástupce ze svého středu.

§ 147.

Zastupitelstvo obce svolává se církevním představenstvem s udáním předmětů jednání. Předseda církevního představenstva jest zároveň předsedou zastupitelstva obce (§ 140).

Zastupitelstvo obce musí býti svoláno, žádá-li o to třetina jeho členů.

§ 148.

Církevní představenstvo může svoliti k tomu, aby pro způsobilost shromáždění zástupců obce k usnášení postačila přítomnost jedné třetiny členů, jestliže místní poměry obce nadmíru ztěžují splnění předpisu, vysloveného v § 14.

§ 149.

Do působnosti zastupitelstva obce náleží:

1. zřizovati nová farní místa (§ 80) a voliti farní vikáře (§ 96);

2. zřizovati a zrušovati školy nebo jednotlivé třídy (§ 260) a voliti učitele, ustanovované nevypověditelně, pokud volba a určení platů učitelů nebylo přeneseno na školní představenstvo (§ 125);

3. určovati platy farářů, farních vikářů a učitelů, jakož i povolovati jim přídatky a dočasné drahotní příspěvky;

4. usnášeti se:

a) o zavedení nebo změně vydání občas se opakujících, o nabývání, zcizení nebo věcném zatížení pozemkového majetku, o jeho propachtování nebo pronájmu na více než tři

roky, o uzavírání výpůjček, které neslouží jen k přechodné výpomoci a neplatí se z běžných příjmů správního roku (§ 274);

b) o novostavbách a o značných opravách budov a jich zařízení, které se neobjevují ve výročním rozpočtu;

c) o opatrování peněžních prostředků a dávek na úhradu církevních požadavků potřebných, pokud nejsou kryty ze jmění obce, jejich ústavů a nadání;

d) o stanovení příspěvků, jež mají se za tím účelem rozvrhnouti na členy obce, a o určení rozvrhovacího klíče; o sdělování ročního rozpočtu; o zkoušení výročních účtů obce, ústavů a nadání;

e) o způsobu ukládání základního jmění;

5. dávati souhlas k obecnímu řádu, sestavenému církevním představenstvem (§ 78).

§ 150.

Roční rozpočet, výkaz o rozvržení příspěvků a výroční účty mají býti vyloženy k nahlédnutí a k případným námitkám aspoň po 14 dnů před oním sezením zastupitelstva obce, v němž o nich má býti činěno usnesení.

§ 151.

Zastupitelstvo obce může po usnesení, učiněném dvoutřetinovou většinou, přenést jednotlivá oprávnění, patřící do jeho působnosti, na církevní představenstvo. K tomu jest zapotřebí sděliti obecní řád (§ 78).

§ 152.

Ve farních obcích s obcemi pobočnými zvolí si pobočná obec, čítající více než 500 duší, pro svoje záležitosti samostatné zastupitelstvo obce (§ 64).

§ 153.

Při hrubém nebo trvalém porušování povinností může býti zastupitelstvo obce správou církve rozpuštěno a nařízena ihned nová volba.

Tuto novou volbu řídí volební výbor, sestávající z církevního rady a dvou členů obce, jmenovaných z obce představenstvem církevního kraje.

Tomuto volebnímu výboru přísluší v témž rozsahu, jako jinak církevnímu představenstvu, příprava volby (spolu i sestavení volebních seznamů) a vyřízení námitek.

Nedošlo-li k volbě, nebo je-li během roku potřebí druhého rozpuštění, je správa církve oprávněna ustanovit k obstarávání běžných prací zastupitelstva obce a církevního představenstva správní výbor, jehož úřední činnost potrvá až do té chvíle, kdy provedena bude podle ústavy nejbližší nová volba zastupitelstva obce. Avšak úřadování správního výboru nesmí trvati déle než tři roky.

C. Volba zastupitelstva obce a církevního představenstva.

§ 154.

Pro volbu zastupitelstva obce a církevního představenstva platí obdobně § 31 a násl., pokud následující paragrafy nestanoví jinak.

Ti, kdo byli zvoleni do církevního představenstva, zůstávají členy zastupitelstva obce.

§ 155.

V obcích s méně než s 500 duší (§ 145), nemajících zastupitelstva obce, volí všichni k hlasování oprávnění členové obce (shromáždění obce) církevní představenstvo ze svého středu.

§ 156.

Mají-li se ve farní obci vedle zastupitelstev hlavní obce a obcí pobočných zřídit vlastní zastupitelstva celé farní obce (§ 67), utvoří se tato zastupitelstva vysláním ze zastupitelstev obce hlavní a obcí pobočných.

Sestavení tohoto zastupitelstva farní obce, jakož i tohoto církevního představenstva má ohledně počtu souhlasit s poměrem členů k hlasování oprávněných v hlavní obci k těmto členům v obcích pobočných.

Příslušný počet členů církevního představenstva a zastupitelstva obce pro farní obec určí se před první volbou představenstvem církevního kraje a pro pozdější volby obecním řádem (§ 78).

§ 157.

K platnosti volby zastupitelstva obce se vyžaduje, aby za šetření předpisů § 18 po uzavření seznamu voličů všichni k hlasování oprávnění řádně (§ 32) k volbě byli pozváni a aby při volbě odevzdala hlas více než čtvrtina k hlasování oprávněných.

Zvolenými jsou mezi členy obce po zákonu volitelnými (§ 39) ti, na něž připadla prostá většina odevzdaných platných hlasů.

§ 158.

Kde toho místní poměry v obci vyžadují, může církevní představenstvo ustanovit k provedení voleb několik volebních výborů.

Při tom použije se obdobně ustanovení § 108 a násl.

§ 159.

V obcích, které na základě usnesení zastupitelstva obce, schváleného představenstvem církevního kraje, byly rozděleny v obecní okrsky, může volba zastupitelstva obce být provedena také po okrscích. K tomu cíli stanoví se počet zástupců obce, vypadající na každý okrsek. Počet obecních zástupců v obecním okrsku má být k počtu obecních zástupců v celé obci v témž poměru, jako je počet duší onoho k této. Členové obce k hlasování oprávnění v každém okrsku volí ze svého středu stanovený počet zástupců obce. Osoby ve všech okrscích zvolené tvoří dohromady zastupitelstvo obce.

Takové rozdělení v obecní okrsky může zastupitelstvo obce pozměnit jen se souhlasem představenstva církevního kraje.

§ 160.

Volba zastupitelstev obce má se konati podle zásady volení poměrného (volba listami) (§ 36), žádá-li o to čtvrtý díl členů obce k hlasování oprávněných nebo zástupců obce. Volební řízení určí se pak přesně volebním řádem (§ 36) a volební řád pojme se do řádu obce (§ 78).

§ 161.

Řídit postup volby a činit první rozhodnutí o platnosti voleb jest věcí církevního představenstva.

§ 162.

Zástupcové obce, jakož i členové církevního představenstva podrží svůj úřad po šest let, předpokládaje, že po tuto dobu přináležejí k farní obci, pokud se týče k obci pobočné (§ 47). Po uplynutí jejich úředního období mohou být opět zvoleni.

Obě korporace se po třech letech z polovice obnovují. Vyloučení děje se po prvních třech letech losem, následovně vystupují vždy ti členové, jejichž šestileté úřední období uplynulo.

Pro zástupce obce, vystupující průběhem jednotlivého volebního období, zvolí se při každé volbě náhradníci. Jejich počet určí církevní představenstvo.

§ 163.

Se souhlasem představenstva církevního kraje může od obnovení zastupitelstva obce a církevního představenstva z polovice vždy po třech letech upuštěno býti v oněch obcích, ve kterých se na tom usnese dvoutřetinovou většinou zastupitelstvo obce na návrh církevního představenstva s ohledem na zvláštní místní poměry.

§ 164.

Při rozepsání voleb nařídí se současně volba zástupců obce i náhradníků. Na volebním lístku musí náhradníci jako takoví býti výslovně jmenováni.

§ 165.

Náhradníci nastupují podle počtu obdržených hlasů. Mají-li dva či více náhradníků stejný počet hlasů, rozhodne o pořadí jejich nástupu los.

§ 166.

Uprázdnil-li se místo v církevním představenstvu, provede se nová volba v nejbližším shromáždění volebního sboru. Nově zvolený podrží toto místo na zbytek úředního období vystoupělého.

§ 167.

Jména nově zvolených členů zastupitelstva obce a církevního představenstva sdělí se církevnímu radovi a ohlásí se na konci nedělních služeb Božích obci.

Nově zvolení členové církevního představenstva složí do rukou farářových podle možnosti při službách Božích tento slib:

„Slibuji před Bohem, že v činnosti své jako člen církevního představenstva budu dbáti vnitřního i zevního blaha této obce podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a že svůj úřad budu konati na podkladě Božího Slova a vyznání církve se vši věrností a péčí.“

TŘETÍ ODDÍL.

Krajská obec církevní.

1. Úvod.

§ 168.

Farní obce spojují se v církevní kraje a tvoří v tomto semknutí pro řízení, správu a zastupování svých společných církevních záležitostí krajské obce církevní pod církevním radou a představenstvem církevního kraje.

Každá obec musí náležeti k některému církevnímu kraji.

§ 169.

Přeměna trvajících církevních krajů vyloučením nebo přidělením jednotlivých obcí děje se správou církve na žádost příslušných církevních představenstev po slyšení příslušných představenstev církevních krajů.

Ukáže-li se rozdělení krajů nepřipadným, může vyloučení a přidělení jednotlivých obcí zařízeno býti správou církve také na návrh příslušných představenstev církevních krajů. Stejným způsobem může býti změněno i úřední pojmenování církevního kraje.

Zrušení trvajících nebo utvoření nových církevních krajů děje se správou církve na návrh příslušných shromáždění církevních krajů.

Ke všelikým změnám v rozdělení církevních krajů jest potřebí státního schválení.

2. Církevní rada.

§ 170.

Církevní rada jest duchovní hlavou církevního kraje. Volí se z farářů církevního kraje. Po čas jeho úředního období jest jeho farní sídlo úředním sídlem církevního kraje.

§ 171.

Církevnímu radovi jest svěřen dozor nad církevním řádem církevního kraje. Náleží mu jeho zastupování a správa ve všech případech, které nejsou výslovně vyhrazeny představenstvu církevního kraje.

§ 172.

Náleží tudíž do samostatného oboru působnosti církevního rady mimo práva a povinnosti výslovně v církevním zřízení vytčené zejména toto:

1. uváděti faráře a farní vikáře; podporovati faráře a církevní představenstva v jejich snaze o udržování církevního řádu a o pěstování křesťanského života; starati se o to, aby veřejné služby Boží v obcích církevního kraje konány byly všude podle řádu církve ke vzdělání věřících; dozírati na úřadování a život farářů, farních vikářů a kandidátů, starati se o jejich další vzdělávání ve vědě i v povolání, zejména, kde to jest možno, konáním shromáždění farářů a zakládáním bohosloveckých knihoven; bratrsky vyrovnávati rozepře mezi duchovními, učiteli, členy církevního představenstva a jinými členy

obce; udělovati dovolenou duchovním, aby se mohli vzdáliti ze svého farního sídla na dobu více než tři až do třiceti dnů, což jest současně oznámiti presidentovi; pečovati o obstarávání farního úřadu, jsou-li duchovní na dovolené nebo nemocní nebo je-li farní místo uprázdňeno;

2. konati shromáždění učitelů, dbáti o zlepšení postavení učitelů a o podporu jejich vdov a sirotek; míti přímý církevní dozor k vyučování evangelického náboženství na středních školách a učitelských ústavech v církevním kraji;

3. střežití práva a pokoj církve vůbec, jakož i obcí církevního kraje a jejich jednotlivých členů.

§ 173.

V každé obci svého kraje vykoná církevní rada nejméně každých šest let církevní a školní visitaci úřední. Při tom má si opatřiti zevrubnou vědomost o úřadování a životě duchovních a učitelů, o stavu církevního života a školy, o zachovávání církevního zřízení a zvláštních nařízení církevních úřadů, dále o stavu archivu farního i obecního a rovněž o majetkovém hospodaření obce nahlédnutím do soupisů a knihovních výtahů nemovitého jmění obce, do církevních účtů a případně do oddělených účtů školských, jakož i do účtů o trvajících nadacích a o základním jmění, o stavu církevních a školních budov a jich zařízení prohlídkou a sčítováním všech pokladen; při tom má dále vyslechnouti přání a stížnosti obce, aby je vyřídil, nebo kde sahají nad jeho oprávnění, aby je předložil rozhodujícímu místům.

O úřední visitaci podá církevní rada presidentovi přesnou zprávu. Výlohy visitační nese pokladna církevního kraje.

V obci církevního rady vykoná církevní a školní visitaci zástupce církevního rady.

§ 174.

Církevní rada jest prostředníkem mezi jednotlivými obcemi a správou církve; jemu náleží sdělovati ihned výnosy správy církve farářům a obcím i jest za jejich provádění odpověden.

§ 175.

Volba faráře církevním radou nemění nic na jeho působnosti a na jeho postavení ve farním úřadě.

Obor jeho působnosti v představenstvu církevního kraje, ve shromáždění církevního

kraje a na církevním sněmu upravují ustanovení §§ 185 až 207 a 241.

Církevní rada jest v celé své úřední činnosti podřízen presidentovi.

Církevní rada má právo dáti se zastoupiti v jednotlivých úředních výkonech osobami způsobilými k tomu podle zřízení, jest však odpověden za řádné provedení těchto úkonů.

§ 176.

Církevnímu radovi nahradí se z církevní krajské pokladny veškerá vydání, jež mu vzejdou jeho úřadem. Náklady cestovní a jiná potřebná hotová vydání nahradí mu obec, pro niž podnikl cestu.

§ 177.

Církevní rada obdrží služební přídavek, jehož výši navrhuje správa církve. Přídavek ten poukazuje se na žádost správy církve ze státní podpory, pokud tu jest. Jinak povolí církevní krajské shromáždění úřadujícímu církevnímu radovi z církevní krajské pokladny ročně ustanovovanou náhradu, majíc zření k vynaložené námaze i času, jež vyžaduje tento úřad.

3. Volba církevního rady.

§ 178.

Volitelným k úřadu církevního rady jest každý v úřadě působící farář některé obce církevního kraje; nemá však v době zvolení míti překročen 65. rok svého věku.

§ 179.

Volba koná se na dobu šesti let, počítaje ode dne potvrzení. Dosavadní církevní rada jest opět volitelný, jsou-li pro to vážné důvody.

§ 180.

Volbu jest konati včas, a to krátce před uplynutím úředního období.

§ 181.

Církevního radu volí shromáždění církevního kraje (§ 31 a násl.).

§ 182.

Volbě předsedá (laický) zástupce krajský, a je-li zaneprázdněn, jeho zástupce. Sčítání hlasů provede se ve shromáždění církevního kraje. Předseda podá zprávu o výsledku volby správě církve a připojí zápis o volbě pořízený.

§ 183.

Potvrzení volby církevního rady přísluší správě církve. Odepře-li se, jest udati důvody.

Jméno církevního rady oznámí se ministerstvu školství a národní osvěty.

§ 184.

Po potvrzení správou církve uvede president církevního radu v úřad.

Při opětné volbě téhož církevního rady uvedení odpadá.

4. Představenstvo církevního kraje.

§ 185.

Představenstvo církevního kraje sestává z církevního rady, náměstka církevního rady, ze zástupce církevního kraje a jeho náměstka, jakož i po případě (§ 197, 4, 5, 6) ze zástupce školního.

Představenstvo církevního kraje zvolí si ze svého středu předsedu.

Jména členů představenstva církevního kraje oznámí se správě církve a od ní ministerstvu školství a národní osvěty.

§ 186.

Náměstkem církevního rady, který spolu zastupuje zaneprázdněného církevního radu ve všech jeho povinnostech a právech, jest jeden z farářů církevního kraje, jehož shromáždění církevního kraje k tomu zvolí na dobu šesti let.

§ 187.

Krajského zástupce volí shromáždění církevního kraje ze svých světských členů na dobu šesti let. Na tuto dobu jest krajský zástupce ve shromážděních církevního kraje světským vyslancem té obce, k jejímuž církevnímu představenstvu přináleží (§ 197, 2).

§ 188.

Za krajského zástupce volí se ze světských členů shromáždění církevního kraje náměstek, který při jeho zaneprázdnění zastává místo krajského zástupce. Na něho platí obdobně ustanovení § 187.

§ 189.

Jako náhradníci za náměstka církevního rady a krajského zástupce volí se pro stejné úřední období po jednom duchovním a jednom světském členu shromáždění církevního kraje.

Oba náhradníci mohou býti povoláni ke všem sezením představenstva církevního kraje, mají však usnášející hlas jen tehdy, když nastane potřeba zastoupení.

§ 190.

Náměstci církevního rady a krajského zástupce, jakož i jejich náhradníci mají podle možnosti náležeti k jiným obcím než členové představenstva církevního kraje, jejichž místa zastupují.

§ 191.

Krajský zástupce a jeho náměstek, i když nepatří již k církevnímu představenstvu své obce, podrží nicméně svůj úřad, svěřený jim shromážděním církevního kraje, tak dlouho, pokud se nesejde nejbližší shromáždění, pokud jen po tuto dobu náleží ke krajské obci církevní.

§ 192.

Zástupce školního a jeho náhradníka volí taktéž na dobu šesti let shromáždění církevního kraje z řady učitelů do shromáždění vyslaných.

§ 193.

Členové představenstva církevního kraje a jich náhradníci mohou po uplynutí jejich úředního období býti opětne zvoleni.

§ 194.

Představenstvo církevního kraje jedná zpravidla v zasedáních v úředním sídle předsedy, avšak může se usnášeti také písemně. Žádá-li nejméně polovice členů za svolání schůze, zastaví předseda písemné řízení snad již zavedené a svolá schůzi.

Projednává-li představenstvo církevního kraje zvláštní záležitosti jednotlivých obcí, nastoupí za členy, náležející k těmto obcím, jejich zástupci nebo náhradníci, pokud přináležejí k obcím nesúčastněným. Nedosáhne-li se však potřebného počtu členů představenstva církevního kraje, vyjmenuje správa církve potřebné zástupce ze členů církevních představenstev obcí nezúčastněných.

Členové představenstva církevního kraje a jejich náhradníci zastávají svůj úřad bezplatně. Kdo z nich nebydlí v místě zasedání, obdrží z pokladny církevního kraje náhradu hotových výloh cestovních a denní odškodné ve výši, kterou určí napřed shromáždění církevního kraje.

§ 195.

Představenstvo církevního kraje vede v oboru působnosti přikázané mu správu církevního kraje; rozhoduje ve všech případech mu předložených většinou hlasů i tehdy, musí-li se členové dorozumívati písemně. Kromě práv a povinností, zvláště vyznačených v církevním zřízení, náleží do oboru působnosti představenstva církevního kraje obzvláště:

1. vzhledem na jednotlivé obce církevního kraje:

a) rozhodovati o námitkách proti volbě členů církevního představenstva a zástupců obce;

b) napomínati církevní představenstva, jsou-li liknavá v plnění povinností, a zjednávati nápravu, vyskytne-li se protizákonnost v jejich jednání (§ 142).

c) jako úřad nejprve k tomu povolaný prodávati a opatření činiti o rozepřích farářů, učitelů, církevních představenstev a zastupitelstev obcí (shromáždění obcí) mezi sebou a s jednotlivým příslušníkem obce; posuzovati a pojednávat všechny záležitosti církevní kázně se týkající a v první stolici rozhodovati v církevním řízení trestním o farářích, farních vikářích, kandidátech theologie, učitelích a členech církevního představenstva;

d) jednati při zakládání, sloučení nebo zrušení církevních a školních obcí, obecních škol nebo jednotlivých tříd; rozhodovati o vyfaření a přiřazení jednotlivých obcí nebo jejich částí (§§ 51 až 62);

e) dozírati na správu jmění obcí, jejich ústavů a jejich nadání, jakož i na záležitosti účetní a pokladní; zevrubně zkoumati účty, jež ročně jest předkládati o hospodaření s penězi a o jmění obcí, jejich ústavů a nadání; zasílati tyto účty dále na správu církve; po stránce hospodářské dávatí dobrozdání o obmyšlených novostavbách, při čemž jest si podle možnosti současně opatřiti odborný posudek stavební, který jest doporučiti a dodati obci;

f) dozírati na evangelické obecní školy v církevním kraji, na jejich působení ve vyučování a ve výchově mládeže a na úřední působení a chování učitelů;

2. vzhledem na shromáždění církevního kraje: připravovati předlohy pro poradu a usnášení, jakož i prováděti jeho usnesení;

3. vzhledem na církevní kraj jako celek: spravovati základní jmění, náležející církev-

nímu kraji jako takovému, jeho ústavům a nadáním, a vésti pokladnu církevního kraje.

§ 196.

Představenstvo církevního kraje jest povinno dáti nahlédnouti shromáždění církevního kraje, jakož i nadřízeným církevním úřadům na jejich žádost při jednotlivých předmětech jednání do svých listin a spisů a podat zprávu.

5. Shromáždění církevního kraje.

§ 197.

Členy shromáždění církevního kraje jsou:

1. církevní rada a všichni faráři církevního kraje; krajský zástupce a jeho náhradník;

2. světští poslanci v počtu, jenž se rovná počtu farářů obce; volí je z řady svých členů církevní představenstvo každé obce farní nebo hlavní (§§ 198 a 199), a to i tehdy, když farní místo je uprázdněno;

3. po zástupci každé pobočné obce, čítající přes 300 duší, které volí z řady svých členů církevní představenstvo každé pobočné obce (§§ 187 a 188);

4. je-li v církevním kraji německá evangelická střední škola, učitelský ústav, občanská škola nebo aspoň čtyřtřídní škola obecná, po zástupci zvoleném učitelským sborem z jeho členů (§ 199);

5. zástupce vlastních učitelů náboženství, ustanovených na státních školách církevního kraje, působí-li aspoň dva učitelé toho druhu v církevním kraji (§ 199);

6. zástupce učitelů s vysvědčením učitelské způsobilosti všech jedno- až trojtřídních evangelických obecných škol církevního kraje, který se volí z jejich středu (§ 199); není-li však v církevním kraji jiných evangelických škol než jedno- až trojtřídní školy obecné, dva zástupci, kteří jsou voleni stejným způsobem, avšak jen s předpokladem, že jest na všech těchto školách dohromady ustanoveno aspoň pět učitelů s vysvědčením učitelské způsobilosti;

7. po zástupci evangelických spolků, jejichž činnost vztahuje se na obvod celé církve nebo aspoň na obvod církevního kraje a které mají své sídlo v církevním kraji, avšak jen tehdy, když tyto spolky u představenstva církevního kraje požádaly o povolení k tomuto vyslání a předložily spolkové stanovy.

§ 198.

Pro zástupce, označené v § 197, 2-7, kteří pro každé shromáždění musí býti zvláště voleni, jest zvoliti náhradníky. Při všech těchto volbách jest připuštěna opětovná volba.

§ 199.

Je-li v obci dvě nebo více učilišť, jmenovaných v § 197, 4, vyšlou do shromáždění církevního kraje pouze jednoho společného zástupce. Příslušné církevní představenstvo svolá na příkaz představenstva církevního kraje členy oněch učitelských sborů ke společnému volebnímu shromáždění. Výsledek volby zjistí se ve volebním shromáždění. Církevní představenstvo vydá tomu, kdo byl podle § 32 zvolen, potvrzení o jeho volbě.

Zahájiti volbu zástupců učitelů náboženství, ustanovených na státních školách (§ 197, 5), a učitelů s vysvědčením učitelské způsobilosti na všech jedno- až trojtřídních evangelických školách obecných v církevním kraji (§ 197, 6) jest věcí církevní rady. Volba koná se podle možnosti ve shromáždění učitelů, které svolá představenstvo církevního kraje; jinak doručí představenstvo církevního kraje každému učiteli s vysvědčením učitelské způsobilosti seznam všech volitelných učitelů s vysvědčením učitelské způsobilosti, ustanovených na takových školách v církevním kraji, a vyzve ho, aby do lhůty, určené představenstvem církevního kraje, písemně jmenoval učitele, které volí za zástupce. Po uplynutí volební lhůty provede představenstvo církevního kraje sčítání hlasů a vydá těm, kdo byli podle § 32 zvoleni, potvrzení o jejich volbě.

§ 200.

Kdo není již členem některé obce církevního kraje, přestává současně býti členem shromáždění církevního kraje a poslancem pro církevní sněm (§ 47).

§ 201.

Obor působnosti shromáždění církevního kraje tvoří rokování a usnášení o společných záležitostech jednotlivých obcí, v něm zastoupených. Sem patří zejména:

1. rokovati o stavu jednotlivých obcí po všech stránkách církevního života, zejména vzhledem na bohoslužbu, školní vyučování, kázeň mravů a péči o chudé na základě zprávy, kterou o tom podává církevní rada; podporovati představenstvo církevního kraje v doзору nad evangelickými školami obecními,

udržovati a vypraviti trvalí a zakládati nové školy;

2. vyřizovati předlohy, dodané představenstvem církevního kraje nebo vyššími církevními úřady;

3. raditi se o odstranění obtíží, vyskytujících se při výkonu nařízení nadřízených církevních úřadů;

4. jednati o stížnostech na církevní radu nebo představenstvo církevního kraje a předkládati usnesení o tom učiněná správě církve k rozhodnutí;

5. zkoumati a schvalovati účty o jmění církevního kraje a ústavů i nadání, církevnímu kraji jako takovému patřících, nebo jím spravovaných, včetně takových ústavů a nadání, na kterých i jiné církevní kraje jsou účastny, jejichž správa však má své sídlo v obvodu církevního kraje;

6. sdělavati rozpočet o potřebách církevního kraje jako takového, jakož i o podporách chudým obcím, farářům a učitelům, kteří se stali služby neschopnými, vdovám a sirotkům po farářích a učitelích, jakož i opatrovati prostředky k úhradě těchto výdajů a podle potřeby rozepisovati pro to příspěvky na jednotlivé obce;

7. usnáseti se o stanovách pro církevní kraj, jež dlužno předložiti správě církve ke schválení;

8. jednati o předmětech církevního zřízení a o stížnostech do porušení práv, zaručených evangelickým souvěrcům, ať již na vyzvání nadřízených církevních úřadů nebo na základě návrhů církevních představenstev nebo jednotlivých členů shromáždění; předkládati usnesení o tom učiněná jako návrhy církevnímu sněmu nebo jako rozklady vyšším církevním úřadům;

9. usnáseti se o čase a o místě nejbližšího shromáždění, při čemž jest vzíti zřetel na konání volby církevní rady, jakož i na přípravy pro církevní sněm.

§ 202.

Představenstvo církevního kraje má oznámiti presidentovi rozepsání voleb do shromáždění církevního kraje a svolání schůze shromáždění církevního kraje.

Předměty, připravené snad k jednání, a návrhy představenstva církevního kraje jest podle možnosti sdělití spolu s jich odůvodněním církevním představenstvům k posudku.

Shromáždění církevního kraje svolává se zpravidla jednou do roka na dobu, stanovenou v posledním shromáždění, a kromě toho:

1. shledává-li to pro přípravu k církevnímu sněmu potřebným představenstvo církevního kraje nebo jedna třetina všech církevních představenstev k hlasování oprávněných (§ 197, 3);

2. navrhne-li svolání shromáždění většina církevních představenstev k hlasování oprávněných z vlastního popudu nebo na dotaz představenstva církevního kraje.

§ 203.

Shromáždění církevního kraje volí si ze svých členů předsedu, jeho dva náměstky a zapisovatele.

§ 204.

Před zahájením jednání má shromáždění církevního kraje na základě volebních zápisů rozhodnouti s konečnou platností pochyby o platnosti voleb.

Členové, jimž nebylo možno se dostavit, mají svou nepřítomnost písemně odůvodnit.

§ 205.

Pro postup jednání ve shromáždění církevního kraje platí vedle všeobecných předpisů prvního oddílu tato ustanovení:

1. o předlohách představenstva církevního kraje, vyšších církevních úřadů a zastupitelstev, jakož i jednotlivých církevních představenstev církevního kraje musí býti jednáno; pro samostatné návrhy jednotlivých členů jest třeba, aby, mají-li býti projednávány, byly podporovány čtvrtinou přítomných členů;

2. důležité předměty, k nimž patří ony v § 201 uvedené, jest, pokud nebyly již připraveny představenstvem církevního kraje, odkázati k předběžné poradě jednomu nebo několika výborům, z členů shromáždění zvoleným.

§ 206.

Protokoly shromáždění církevního kraje jest předložiti správě církve k nahlédnutí a potvrzení. Správa církve vysloví potvrzení nebo je s udáním důvodů odepře tehdy, když shromáždění překročilo svá oprávnění, nebo když usnesení odporují církevnímu zřízení.

Po potvrzení sdělí církevní rada protokoly nebo aspoň usnesení shromáždění jednotlivým církevním představenstvům církevního kraje.

Může o tom učiniti sdělení také jiným krajiským úřadům církevním.

§ 207.

Členové shromáždění církevního kraje, nebydlící v sídle shromáždění, vyjímaje zástupce spolků (§ 197, 7), obdrží z pokladny církevního kraje přiměřené odškodnění svých výloh za cestu a za pobyt, jejichž výši určí shromáždění církevního kraje.

Totéž platí pro účastníky shromáždění farářů a učitelů církevního kraje, úředně svolaných církevním radou.

ČTVRTÝ ODDÍL.

Povšechná obec (církev).

1. Úvod.

§ 208.

Všecky církevní kraje a tím obce v nich zahrnuté jsou spojeny v celek, v povšechnou obec (církev), ku řízení, správě a zastupování svých společných záležitostí.

§ 209.

Povšechná obec vykonává svá práva a povinnosti: presidentem církve, správou církve, stálým církevním výborem a církevním sněmem.

2. President.

§ 210.

Duchovním představeným povšechné obce (církve) jest president Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

§ 211.

Presidentovi jest svěřen dozor nad církevním řádem povšechné obce a její správa ve všech případech, které nejsou výslovně vyhrazeny celé církevní správě. Jemu náleží zastupovati církev uvnitř i na venek.

O jeho postavení k církevnímu sněmu platí ustanovení, obsažená v § 241 a násl. Jest sněmu odpověden za svoji veškerou úřední činnost.

Jest jeho povinností vycházeti vstřícně s úctou a láskou, ale také s důstojností a s vážností všem úředním funkcionářům a členům církve a předcházeti svým příkladem ve víře a v pokoře.

§ 212.

Jako vrchnímu církevnímu pastýři náleží presidentovi povšechně, aby si zjednal zejména osobním stykem přesnou, na vlastním pozorování založenou a ze zkušeností na místě samém čerpanou znalost osob, poměrů a okolností v obcích, aby jakožto otcovský pěstitel všech sil, které lze uplatnit v církevních kruzích a obcích pro účely církve, účinkoval pobídkou, podporou nebo zprostředkováním a přispíval radou, poučením i přímlovou k tomu, aby všechny záležitosti církevního života byly upraveny způsobem zcela krátkým a přiměřeným poměrům místním i osobním.

Zejména náleží jeho právům a povinnostem:

1. starati se o to, aby reformační základ církve zůstal zachován a aby veřejné služby Boží konány byly všude ke vzdělání věřících;

2. účastniti se úřední zkoušky kandidátů theologie (examen pro ministerio); dávati povolení ke kázání; ordinovati kandidáty theologie; udělovati příkazy k uvedení farářů a farních vikářů v úřad; uváděti v úřad církevní rady;

3. podporovati a rokořati s duchovními funkcionáři úředními o udržování církevního pořádku a o pěstování křesťanského života, dozírati na jejich úřadování a obcování, podporovati církevní radu v jeho péči o jejich další vzdělání ve vědě i v povolání; bratrsky urovnávati rozepře mezi církevními rady, faráři, učiteli, církevními představenstvy a členy obce, když usilování církevní rady zůstalo bezvýsledným; udělovati dovolenou duchovním funkcionářům úředním na více než třicet dní;

4. dozírati na vyučování náboženství;

5. pečovati o duchovní obsluhování souvěrců jednotlivě bydlících;

6. vykonávati vliv na církevní spolkový život;

7. posvěcovati nové kostely.

§ 213.

Jako duchovní zástupce povšechné obce má hájiti práva a pokoj církve, jednotlivých obcí a jejich jednotlivých členů.

§ 214.

President má úředně navštívit každou obec zpravidla každých šest let. O tom platí obdobně předpisy § 173.

Úřední návštěvu v obci presidentově vykoná náměstek presidentův.

Náklady těchto úředních návštěv hradí pokladna správy církve.

§ 215.

President má právo konati služby Boží v každé obci po předchozím vyrozumění faráře.

§ 216.

President má právo dáti se zastoupiti v jednotlivých úředních výkonech osobami, podle církevního zřízení k tomu způsobilými, avšak jest odpověden za řádné provedení těchto úkonů.

§ 217.

Nevysloví-li církevní sněm volbu presidenta na doživotí, volí ho po prvé na šest let, při opětovném zvolení pak na trvalo, avšak doba jeho úřadování nesahá nad 71. rok věku.

§ 218.

Volitelným jest každý v úřadě působící farář povšechné obce, který nepřekročil 65. rok svého věku.

Na dobu jeho úředního období jest jeho farní sídlo úředním sídlem presidentovým a správy církve.

§ 219.

Správa církve oznámí výsledek volby vládě k potvrzení.

§ 220.

Uvedení presidenta v úřad vykoná služebně nejstarší farář církevního sněmu podle možnosti ještě za sněmování nebo bezprostředně po něm.

§ 221.

Převzetím tohoto úřadu nemění se ničeho na postavení presidenta jako faráře obce.

§ 222.

Veškeré výdaje, které mu působí jeho úřad, hradí se presidentovi z pokladny správy církve. Ta poskytuje mu též peněžní prostředky k ustanovení duchovního správce, aby ho podporoval a zastupoval v pracích farního úřadu.

§ 223.

Církevní sněm povolí presidentovi za jeho úřední činnost plat z pokladny správy církve, který se určí na šest let.

3. Správa církve.

§ 224.

Správa církve jest nejvyšším církevním orgánem úředním. Skládá se z presidenta církve (§ 210) a ze čtyř vrchních církevních radů, totiž z jednoho duchovního: náměstka to presidenta, a ze tří světských členů: ze zástupce církve, jeho náměstka a z třetího světského člena. Jeden ze tří světských členů má býti znalý práv.

§ 225.

Členy správy církve volí jednotlivě k jich zvláštním úřadům církevní sněm na šest let. Nemusí býti voleni z řad členů církevního sněmu. Jejich úřad zaniká, přestanou-li býti členy povšechné obce. Předsedu volí si ze svého středu.

§ 226.

Je-li některý člen představenstva církevního kraje zvolen do správy církve, musí se vzdáti svého dosavadního úřadu.

§ 227.

Církevní sněm zvolí na šest let po náhradníku jednak za náměstka jak presidentova, v tom případě ze řad farářů, tak náměstka zástupce církve, jednak za třetího světského člena správy církve, v těchto dvou případech ze světských členů povšechné církve. Jeden z obou světských náhradníků má býti znalý práv.

Náhradník, který jest členem představenstva církevního kraje, podrží tento svůj úřad a jest ho zproštěn jen na dobu své činnosti ve správě církve.

§ 228.

Volbu členů správy církve a jich náhradníků potvrzuje ministerstvo školství a národní osvěty. Jejich opětné zvolení jest po uplynutí jejich úředního období přípustné, jsou-li tu pro to závažné důvody.

§ 229.

Vrchní církevní radové vykonávají svůj úřad bezplatně. Výlohy, jež jim vcházejí z jejich čestného úřadu, nahradí se jim z pokladny správy církve.

§ 230.

Správě církve náleží v mezích vykázané jí působnosti spravovati povšechnou obec.

Jest prostředníkem mezi povšechnou obcí a církevním sněmem, jakož i mezi církví a státními úřady ústředními a zemskými.

§ 231.

Kromě úkolů, přidělených správě církve na jiných místech tohoto církevního zřízení, náleží jí zejména:

1. dozor nad záležitostmi církevními a nad školstvím v součinnosti s presidentem, zejména nad zachováváním a správným užíváním církevního zřízení a církevních výnosů; vydávání nových nařízení a pokynů k provádění církevního zřízení a k usnesením církevního sněmu;

2. střežení práva a pokoj církve na venek;

3. péče o vzdělávání zdatných duchovních; zkoušení kandidáty na farní úřad; potvrzovati faráře (§ 117); přiznávatí titul „farář“ farním vikářům a udíletí název „církevní rada“ zasloužilým farářům; rozhodovati s konečnou platností v církevním řízení trestním, vyjímaje trestní řízení s členy správy církve, a oznamovati sesazení s úřadu témuž státnímu úřadu, jemuž kdysi oznámena byla volba sesazeného úředního funkcionáře;

4. schvalovati zakládání, sloučení, dělení nebo zrušení obcí farních a pobočných, obcí školních, škol obecních neb jednotlivých tříd, obecních řádů a stanov;

5. sdělavati všeobecný správní řád pro církevní jmění, jakož i směrnice pro účetnictví církevních úřadů; spravovati nadání a základní jmění všeobecná, jakož i zvláštním církevním a školským účelům určená; dozíratí na správu jmění obcí a církevních krajů, k čemuž jest správě církve oznamovati ročně v opisech účty nebo výpisy z účtů těchto korporací; dbáti na udržování a rozmnožování trvajících tu základního jmění pro církev, školu a dobročinné ústavy, na přiměřené placení duchovních i učitelů, na zakládání pensijních ústavů pro duchovenstvo a učitele a pomocných pokladen pro jich vdovy a sirotky, na zakládání nových kostelů, farních budov a škol, jakož i povolovati a opatření činiti ve příčině kostelních a domovních sbírek v obcích pro tyto účely; rozhodovati s konečnou platností ve všech záležitostech církevní správy (výjimka § 107, 2);

6. dohlížeti na spolkový život církevní, zejména zkoumati stanovy tuzemských církevních spolků;

7. zastupovati církev před zahraničními církvemi a prostředkovati s nimi styky;

8. prováděti tyto úkoly vzhledem na církevní sněm:

a) připravovati jej vypracováním vlastních návrhů a zákonných osnov, zpracovávati návrhy, dodané shromážděním církevních krajů, které, týkají-li se důležitých předmětů, jest, dříve než předloženy budou církevnímu sněmu, předložiti příslušnému poradnímu sboru (§ 254) k posudku a podle možnosti sděliti všem úřadům církevních krajů a obcím;

b) svolávati jej spolu s nařízením potřebných voleb a zahajovati shromáždění;

c) podávati zprávy o stavu církve a o nej důležitějších událostech jí se týkajících od posledního církevního sněmu, zejména o provedení jeho usnesení;

d) uděleti veškeré informace církevním sněmem požadované a předkládati příslušné spisy;

e) podávati rozpočet posouzený hospodářským poradním sborem o vlastních potřebách až do nejbližšího církevního sněmu a o jejich úhradě;

f) sestaviti zprávu o jednání na církevním sněmu;

g) prováděti pravoplatná usnesení, církevním sněmem učiněná.

§ 232.

Opatření, vyhrazená jinak podle § 249 církevnímu sněmu, může v naléhavých případech učiniti správa církve s prozatímní platností v dohodě se stálým církevním výborem (§ 255). O účelnosti a o dalším trvání takového opatření rozhodne nejbližší církevní sněm.

§ 233.

Správa církve jest oprávněna uložití církevním korporacím a úředním funkcionářům pořádkové pokuty za průtahy ve vykonávání příkazů jim daných.

§ 234.

Správa církve má právo vydávati úřední list nebo uveřejnití občas tiskem sbírku všeobecných církevních nařízení spolu s jinými sděleními a přehled o stavu církve.

§ 235.

Správě církve jest zaslati bezprostředně po uveřejnění dva výtisky všeho, co v jejím obvodu církevní korporace vydaly tiskem.

§ 236.

Správa církve jest oprávněna, slyševši stálý církevní výbor, jmenovati a ustanovovati ku provádění svých úředních prací placené síly pomocné.

Také se může pro jednotlivé úřední výkony dovolávati služeb dobrovolných pomocných sil.

Za činnost placených i dobrovolných pomocných sil jest zodpovědna.

§ 237.

Správa církve jedná společně buď ústně, nebo jsou-li v jednotlivém případě všichni členové s tím srozuměni, písemně.

Rozdělení prací, jakož i pořad jednání řídí předseda správy církve.

§ 238.

Členové správy církve, trvalého církevního výboru a poradních sborů svolávají se k zasedání předsedou. Nebydlí-li v sídle zasedání, obdrží náhradu svých nákladů cestovních a denní odškodné ve výši, kterou pro své členy ustanovuje církevní sněm.

§ 239.

Vyhotovení správy církve vydávají se s označením: „Správa Německé evangelické církve v Čechách, na Moravě a ve Slezsku“.

Za správu církve podepisuje předseda nebo jeho náměstek.

K listinnému osvědčení právních jednání pro správu církve jest potřebí podpisu předsedy a zástupce církve, jakož i připojení úřední pečeti.

4. Církevní sněm.

§ 240.

Církevní sněm se svolává každých šest let.

Z důležitých příčin může býti odložen a k naléhavým podnětům svolán také v šestiletém mezidobí, souhlasí-li s tím jak správa církve tak i většina představenstev církevních krajů nebo navrhuje-li to. Žádá-li o to stálý církevní výbor (§ 255), musí býti sněm svolán.

Svolání stane se správou církve.

§ 241.

K církevnímu sněmu patří:

1. president a ostatní členové správy církve;

2. stálý církevní výbor;
3. církevní radové a krajští zástupcové;
4. po dvou poslancích stavu duchovního a po třech poslancích stavu světského z každého církevního kraje;
5. dva zástupci učitelstva na evangelických obecních školách;
6. po jednom zástupci těch evangelických spolků, jejichž působnost vztahuje se na obvod povšechné církve (§ 244).

§ 242.

Poslance, vyznačené v § 241, 4, volí shromáždění církevního kraje ze svého středu.

§ 243.

K volbě zástupců, vyznačených v § 241, 5, zašle správa církve každému učiteli k volbě oprávněnému seznam všech volitelných učitelů a vyzve ho, aby ve lhůtě přesně označené jmenoval správě církve dva volitelné učitele jako zástupce a jejich dva náhradníky. Po uplynutí volební lhůty provede president se dvěma členy své farní obce sčítání hlasů a vystaví podle § 32 zvolenému potvrzení o jeho volbě. Nastane-li potřeba, nastoupí nejdříve náhradník, na kterého připadl větší počet hlasů.

§ 244.

Evangelické spolky (§ 241, 6), které chtějí vyslati zástupce, musí požádati správu církve o povolení tohoto vyslání a předložiti spolkové stanovy.

§ 245.

Úřad volených členů (§ 241, 4, 5) církevního sněmu platí šest let.

§ 246.

Církevní sněm volí ze svých členů předsedu, dva jeho náměstky a zapisovatele.

Před touto volbou řídí shromáždění předseda podle stáří, přibírá jednoho z přítomných jako zapisovatele.

§ 247.

K předběžným poradám a k podávání zpráv o důležitých předmětech jednání zvolí církevní sněm prostou většinou výbory.

§ 248.

Další ustanovení o postupu jednání obsahuje jednací řád církevního sněmu (§ 249, 1).

§ 249.

Do oboru působnosti církevního sněmu náleží:

1. stanoviti pořad jednání církevního sněmu, pokud samým církevním zřízením není dán;

2. usnášeti se o otázkách církevního řádu, zejména církevního zřízení na základě návrhů správy církve a stálého církevního výboru, ostatních církevních úřadů nebo jednotlivých členů církevního sněmu;

3. stanoviti všeobecné zásady pro vědeckou zkoušku, kterou studující theologie nabývají způsobilosti k vyučování náboženství na středních školách, pro zkoušku úřední způsobilosti, kterou kandidáti theologie nabývají volitelnosti k farnímu úřadu (§§ 97 až 99) a pro zkoušku cizozemců (§ 98);

4. rozhodovati o otázkách řádu bohoslužebního; o připuštění zpěvníků, katechismů a náboženských učebnic pro konfirmany a přestupující, jakož i agend; dále určovati úřední slib duchovních správců a učitelů; stanoviti církevní slavnostní dny;

5. rokovati o zprávě, podané správou církve podle § 231, 8, c), zkoumati a schvalovati účty o nadacích, správou církve spravovaných, a o základním jmění; schvalovati rozpočet pro správu církve, předložený správám církve a prozkoumaný hospodářským poradním sborem, a usnášeti se o nutných snad příspěvcích (§ 252);

6. návrhy a stížnosti v záležitostech týkajících se veřejnoprávního postavení evangelických souvěrců ve státě a jich poměru k jiným církevním a náboženským společnostem;

7. stížnosti do úředního jednání správy církve;

8. trestní řízení členů správy církve;

9. volba presidenta, správy církve a jejích poradních sborů;

10. stanoviti místo nejbližšího církevního sněmu.

§ 250.

Církevní sněm jest schopen k usnášení, jsou-li shromážděny dvě třetiny jeho členů. Změny v církevním zřízení, jakož i usnesení podle § 249, 2 potřebují ku své platnosti dvoutřetinové většiny přítomných členů.

§ 251.

Církevní sněm není oprávněn měniti vyznání církve.

§ 252.

Na úhradu potřeb správy církve a církevního sněmu usnese se sněm na příspěvcích od církevních krajů a obcí.

§ 253.

Usnesení církevního sněmu sdělí obcím správa církve. Závazné moci pro obvod celé církve nabývají teprve uveřejněním.

§ 254.

Církevní sněm zvolí na dobu až do sejití se nejbližšího církevního sněmu čtyři trojčlenné poradní sbory správy církve, jakož i náhradníky a určí jich předsedy.

Členové těchto poradních sborů, vyjímaje předsedu, nemusí náležeti k církevnímu sněmu.

Tyto poradní sbory jsou:

1. poradní sbor pro záležitosti týkající se zřízení a správy;
2. poradní sbor pro záležitosti hospodářské;
3. poradní sbor pro záležitosti školské a vyučovací;
4. poradní sbor pro péči o církev.

Práci přidělí poradním sborům správa církve a určí v souhlase s nimi jejich jednací řád.

§ 255.

Předsedové čtyř poradních sborů tvoří stálý církevní výbor. Ten jest dalším poradním sborem správy církve ve všech záležitostech, které nepatří do oboru působnosti poradních sborů, jmenovaných v § 254.

Kromě toho jest povolán, aby činil na návrh správy církve zatímní rozhodnutí (§ 232) ve zvláště naléhavých záležitostech, které patří do oboru působnosti církevního sněmu. K jejich další platnosti jest však třeba souhlasu církevního sněmu. Nehce-li výbor rozhodnutí vzíti na sebe, má právo dožadovati se svolání mimořádného církevního sněmu.

§ 256.

Církevní sněm může pro zvláštní záležitosti zřídit a zvolit také ještě jiné poradní sbory, šetře ustanovení § 254.

§ 257.

Předsedovi každého poradního sboru nebo jeho náměstku jest udělit slovo na církevním sněmu před závěrečným slovem zpravodaje-

vým v každé záležitosti, náležející do oboru působnosti dotčeného poradního sboru, není-li sám zpravodajem.

§ 258.

Protokoly a jinaké písemnosti církevního sněmu, jakož i spisy stálého církevního výboru a poradních sborů odevzdají se správě církve k uschování.

§ 259.

Členové církevního sněmu, kteří nebydlí v místě shromáždění, obdrží, vyjímaje zástupce spolků (§ 241, 6) náhradu svých výloh cestovních a denní odškodné ze všeobecného církevního fondu ve výši, kterou na návrh správy církve určí církevní sněm.

PÁTÝ ODDÍL.

O záležitostech školských a vyučovacích.

§ 260.

Německé evangelické církvi v Čechách, na Moravě a ve Slezsku jest volno, v mezích platných předpisů na každém místě podle vlastního uvážení zřizovati školy, povolávati na ně učitele a profesory a určovati si rozsah i způsob náboženského vyučování (§§ 119 a 120 zákona ze dne 29. února 1920, č. 121 Sb. z. a n.).

Ke zřízení a zrušení obecních škol nebo jejich jednotlivých tříd jest třeba souhlasu správy církve.

Chce-li obec zrušiti školu nebo jednotlivou třídu, má to půl roku napřed oznámiti správě církve a podati jí vysvětlení.

Stanoviti učební cíl a rozdělití učebnou látku pro vyučování náboženství na evangelických vyučovacích ústavech náleží správě církve v dohodě s poradním sborem školským.

Pro vyučování předmětům světským na evangelických vyučovacích ústavech, jakož i pro zařízení těchto ústavů vůbec jsou směrodatnými předpisy státního zákona školského.

§ 261.

Každý evangelický vyučovací ústav může žádati za přiznání práva vydávati vysvědčení státně platná (právo veřejnosti), jestliže vyhovuje všem zákonným podmínkám pro nabytí tohoto práva. Žádosti jest podávati prostřednictvím církevních úřadů.

§ 262.

V evangelických vyučovacích ústavech smí se užívatí jen takových učebních knih a pomůcek, které byly vyučovacím úřadem připuštěny a proti nimž se strany církve není zá-
vady.

Náboženské učebnice na veřejných i na evangelických vyučovacích ústavech potřebují pří-
puštění správou církve. Knihy, jejichž posou-
zení podléhá církevnímu sněmu (§ 249, 4),
mohou býti prozatímně také správou církve
prohlášeny za přípustné.

§ 263.

Bližší ustanovení o evangelických vyuč-
ovacích ústavech obsahuje „Zřízení pro němec-
ké evangelické školy obecní v Čechách, na
Moravě a ve Slezsku.“

§ 264.

Evangelické obce a církevní úřady mají se
starati o to, aby na veřejných vyučovacích
ústavech udíleno bylo vyučování náboženství
evangelickým žákům.

Za tím účelem dovoleno jest duchovnímu
správci, aby se schválením státních úřadů škol-
ských spojil několik oddělení žáků, nebo učinil
jiná opatření, aby vyučování bylo umožněno.

§ 265.

Učiteli náboženství mohou býti ustanoveni
pouze ti, které prezident církve prohlásil za
způsobilé k tomu.

K vyučování evangelického náboženství na
učitelských ústavech a středních školách
opravňuje kandidátní vysvědčení vůbec nebo
zvlášť k tomu cíli vydané vysvědčení způsobi-
losti, ohledně škol obecných a občanských
pak vysvědčení státní zkušební komise.

Není-li světského učitele takto způsobilého,
může býti vyučování náboženství přechodně
svěřeno jen takovým osobám, které prokázaly
způsobilost k tomuto vyučování zkouškou
z náboženské nauky před církevní radou.

§ 266.

Prímý církevní dozor nad vyučováním evan-
gelického náboženství na školách národních
vykonává příslušný farář, na veřejných střed-
ních školách a učitelských ústavech příslušný
církevní rada, vrchní církevní dozor v celém
obvodu církve pak vykonává prezident. Vyšší

dozorčí úřad může také svěřiti podřízenému
úřadu zastoupení.

§ 267.

Učebnou osnovu pro vyučování evangelic-
kého náboženství na obecných a měšťanských
školách, na učitelských ústavech a středních
školách stanoví správa církve v dohodě s po-
radním sborem pro školské záležitosti.

§ 268.

Je-li evangelickou obcí církevní nebo školní
výhradně k vyučování evangelického nábožen-
ství na veřejných obecných a měšťanských
školách jejího obvodu trvale ustanoven evan-
gelický učitel s vysvědčením učitelské způso-
bilosti, platí o jeho povolání a potvrzení,
o jeho právech a povinnostech, jakož
i o uprázdňení jeho místa obdobně předpisy
pro učitele na evangelických školách nevypo-
věditelně ustanovené.

ŠESTÝ ODDÍL.

O církevní kázni a církevním
trestním soudnictví.

§ 269.

Každá obec má vykonávati církevní kazeň
pro porušení všeobecných povinností členů
církve; shromáždění církevního kraje má prá-
vo, v souhlase se správou církve usnésti se na
příslušných bližších nařízeních pro svůj
obvod.

§ 270.

Bližší ustanovení o církevním soudnictví
trestním určuje zvláštní církevní trestní řád.

SEDMÝ ODDÍL.

O církevním jmění.

1. Úvod.

§ 271.

Jmění, náležející každé náboženské obci
(§ 3), jakož i spravované jí jmění nadační
a základní, určené pro její účely církevní,
vyučovací a dobročinné jest s největší péčí
opatřiti a spravovati.

§ 272.

Každá obec jest povinna starati se o to,
aby její vlastnická a majetková práva k její-
mu nemovitému majetku byla řádně v pozem-

kových knihách zapsána a majetek ten proti živelním pohromám přiměřeně pojištěn.

§ 273.

Nadání pro evangelické ústavy církevní, školní a dobročinné smí býti užíváno jen podle jejich určení.

Ke zřízení nadání vyžaduje se vyhotovení nadačního listu.

§ 274.

Ku přeměně nemovitého jmění obce v movité neb obráceně, ke zcizení nemovitého majetku každé církevní obce (§ 3), stejně jako i movitého, pokud má cenu uměleckou, historickou nebo vědeckou, ke všem novostavbám církevních budov a ke všem výpůjčkám, které přesahují polovici řádných ročních příjmů obce, jest třeba schválení správy církve.

§ 275.

Veškeré osoby, povolané k součinnosti při správě jmění obce, ručí obci podle občanských zákonů. Předpisy §§ 137 a 138 platí obdobně také na úřadování a majetkovou správu pokladníků a ostatních úředních funkcionářů i činovníků všech jiných církevních obcí, ústavů a nadací.

§ 276.

Ohledně správy církevního jmění, tak jako ve všech jiných církevních záležitostech, náleží nejbližší nadřízeným církevním úřadům dozor nad úřady jim podřízenými a vyšší rozhodování v rozepřích (§§ 7, 26).

§ 277.

Schválení potřebné podle církevního zřízení pro usnesení některého církevního shromáždění ve věcech správy majetkové může býti odepráno jen tehdy, shledá-li se, že zamýšlené opatření protíví se zřízení nebo jest škodlivé.

§ 278.

Pensijní a podpůrné ústavy pro faráře, farní vikáře, učitele a jejich vdovy a sirotky, jakož i jiné ústavy, které byly založeny na základě usnesení korporací, podle církevního zřízení k tomu povolaných, nebo jejichž řízení a správa vyhrazena jest podle zřízení církevním úřadům, potřebují jakožto ústavy, které jsou pod vnitřní správou církve a jí náležejí, pouze schválení správou církve.

Ústavy, při kterých těchto předpokladů není a při nichž zejména zúčastnění poživatelé jsou

zároveň členy ústavu a účastní se založení, řízení a správy ústavu, potřebují schválení církevního i státního.

§ 279.

Zanikne-li církevní ústav nebo evangelická škola, rozhodne o dalším použití majetku takového ústavu příslušný církevní úřad v souhlasu se správou církve, pokud tomu neodporují ustanovení nadačního listiny nebo stanov, při čemž jest míti zřetel na případ znovuožití zrušeného ústavu.

§ 280.

Zanikne-li církevní obec, spravuje její jmění, jež tu snad jest, obec jí nejbližší nadřízená, která má rozhodnouti o dalším použití tohoto jmění, dbajíc při tom ustanovení nadačního listiny nebo stanov. Takováto rozhodnutí mají však míti zřetel na případ znovuožití obce a potřebují souhlasu správy církve.

2. O všeobecném církevním fondu.

§ 281.

S výhradou dalších pramenů tvoří všeobecný církevní fond:

1. příspěvky, stanovené na krytí potřeb správy církve a církevního sněmu;

2. výnos všeobecné kostelní sbírky, kterou ročně rozepíše správa církve ve prospěch tohoto fondu;

3. výnos domovní sbírky, kterou před sejitím se církevního sněmu v případě potřeby rozepíše správa církve, na níž jest účastníci se každé obci aspoň takovým obnosem, který souhlasí s výnosem 10haléřové daně z hlavy;

4. výtěžek z publikací správy církve a z tisků, jejím nákladem vydaných;

5. pokuty z pořádkových trestů, uložených v úředním řízení správním (§ 233);

6. peněžité tresty, uložené v církevním řízení trestním.

§ 282.

Ze všeobecného církevního fondu se hradí:

1. náklady církevních sněmů a církevních zpráv úředních, o nich vydávaných (§ 231, s, f), jakož i náklady nutných zasedání správy církve, stálého církevního výboru a poradních sborů (§ 238);

2. náklady publikací správy církve a tisků, jejím nákladem vydaných;